

VÄNERSBORGS SÖNERS
GILLES

ÅRSSKRIFT
1948

Sjuttonde årgången

VÄNERSBORG
C. W. CARLSSONS EFTR. BOKTRYCKERI
1948

Eric Gustaf Gyllenheim.

En av Vänersborgs stora donatorer.

Häradshövdingen och tituläre generalauditören Eric Gustaf Gyllenheim har fått sitt namn för alltid inskrivet i Vänersborgs hävder genom de betydliga donationer han genom testamente gjorde till olika institutioner inom staden. Till stadens lärdomsskola donerade han sitt omfattande bibliotek m. m., som dock tyvärr nästan utan undantag gick upp i lågor vid stadens brand år 1834. Men hans donation till förökande av biblioteket finnes alltjämt i behåll och tjänar sitt ändamål. Huvuddelen av sina tillgångar anslog han till understöd åt elever vid stadens folkskola. Och alltjämt utdelas avkastningen av denna donation liksom ock avkastningen av en av honom inrättad fond för andra fattiga späda barns försörjning.

Staden visade sin uppskattning av donationerna genom att å donators och hans faders grav å stadens nuvarande äldsta begravningsplats uppresa en ståtlig minnesvård, som alltjämt hålles i ett prydligt och värdigt skick.¹⁾

Gyllenheims levnadsöden torde emellertid vara så gott som alldeles okända för stadens nuvarande befolkning, och det har därför syntes lämpligt att i denna årsskrift meddela en

---

¹⁾ Huruvida det verkligen är staden, som rest minnesvården, kan numera icke utredas, men traditionen uppgiver så. Jämför dock föreskriften i Gyllenheims testamente, nedan s. 31 angående gravvården.

kortfattad levernesbeskrivning om en av vårt samhälles störste välgörare, vars minne förtjänar att alltjämt hållas levande i tacksam hågkomst.

*

Gyllenheims föräldrar och förtäder.

Eric Gustaf Gyllenheim fick detta sitt efternamn, då han år 1821 upphöjdes i adligt stånd. Hans borgerliga namn var dittills *I n g m a n*.

Släkten Ingman leder sitt ursprung till en antagligen från Liège (Lüttich) eller från Sachsen till Sverige inkallad lod- och grytstöpare — en Grapengiesser — *Mathias Misch*, som sedermera omkring 1650 anställdes vid Svartå bruk i Karis socken i Nylands län i Finland. Han hade fem söner, som efter namnet på faderns gård, Ingvaldsby i förenämnda socken, kallade sig *Ingman*. En av sönerne, *Mathias*, blev handelsman och ägare av Mörby gård i Pojo socken. En annan, *Anders*, blev kronobefallningsman (kronofogde) i Raseborgs västra härad i Nyland, där han avled på Norrby gård 1728. Han gifte sig i november 1696 med *Catarina Elisabeth Streng*, dotter av tullinspektoren *Elias Streng* och *Helena Leander*, vars fader var lagläsaren *Elias Leander*.

Under de svåra krigsöroligheterna i Finland 1713 flyktade kronofogden med sin familj till Sverige, och några av hans barn förblevo där vid föräldrarnas återflyttning till Finland eller återvände till Sverige vid vuxen ålder. Sonen *Fredrik*, född 1698, var vid sin död 1759 borgmästare i Borås. Sonen *Anders*, född omkring 1700, avled 1761 såsom borgmästare i Vänersborg. Sonen *Elias Magnus*, född 1704, blev kammarrevisionsråd och adlad med namnet *Nordenstolpe* samt är bekant såsom grundare av Rörstrands

porslinsfabrik. Under föräldrarnas vistelse i Sverige föddes 1713 sonen J o n a s, kronofogde i Dalslands södra fögderi och död 1786.¹⁾

I sitt äktenskap med landskamreraren Jonas Höks dotter Anna Sophia Hök hade borgmästaren Anders Ingman, som innan han blev borgmästare i Vänersborg varit landskamrerare i Älvsborgs län²⁾ och fått assessors titel, sönerna J o n a s, född 1734 och död 1808 såsom häradshövding i Skåne, och Anders Fredrik, född 1741 och död 1819 såsom stadssekreterare och rådman i Vänersborg. Den sistnämnde var sedan 1769 gift med Maria Margareta Gyllenberg, född 1745 och död 1780, dotter av kaptenen i hessisk tjänst, kornetten vid Bohusläns dragonregemente Erik Svante Gyllenberg (adl. ätten nr 1030) och Christina Sabina Virgin.

I Anders Fredrik Ingmans äktenskap föddes tre barn, en son och en dotter, som avled o i späd ålder, och sonen E r i c G u s t a f, den 29 april 1773³⁾, föremålet för denna levnadsteckning.

I skolan och vid akademien.

Eric Gustaf var 1783 elev i kollegans klass i Vänersborgs skola och tillhörde rektorsklassen åren 1785—1790. Där hade han sedan 1787 intagit platsen som primus. Under hans sista skoltermin hade rektorsklassen visserligen endast sju lärjung-

---

¹⁾ Om åtskilliga av familjen Ingmans i Sverige bosatta medlemmar lämnas utförligare upplysningar i en släktutredning i form av bilaga till denna levnadsteckning.

²⁾ Jfr "Anteckningar om landssekreterare och landskamrerare i Älvsborgs län" i V. S. G. Årsskrift 1939 s. 18 ff.

³⁾ Enl. inskriptionen på hans gravsten. Årtalet stämmer med uppgifterna i Elgenstiernas Ättartavlor, och Almqvist: Förteckn. över studenter, som avlagt jur. ex. i Lund 1749—1813, men vid sin död 1825 23/9 såges han ha varit 53 år 3 månader gammal. Födelse- och dopbok för Vänersborg saknas för 1700-talet före 1777.

ar — Eric Gustaf Ingman, Isak Kullberg, Johan Eric Ryberg, Olof Dahlbom, Olof Söllscher, Johan Jacob Eurenus och David Hultman — men den förstnämndes placering främst bland dessa, vad kunskaperna beträffade, säger oss dock något om den unge Eric Gustafs håg och fallenhet för studier, så mycket mera som man vet, att åtskilliga av hans klasskamrater gjorde sig bekanta för kunskaper och gott förstånd. Särskilt gäller detta Isak Kullberg, borgareson från Vänersborg, som slutade sina dagar som kyrkoherde och prost efter att ha varit docent i Lund och lektor i matematik i Skara samt benäddad med professors titel.

I januari 1791 utfärdade skolans rektor för den sjuttonårige ynglingen Ingman sin rekommendationsskrivelse till universitetets rektor i Lund och redogör då utförligt för de kunskaper, som Eric Gustaf inhämtat. Rektor Salmenius säger sig hava icke endast i skolan undervisat ynglingen, utan även privat informerat honom. I teologien hade han läst Benzeli *Epitome Repetitionis* utantill både på latin och svenska och blivit flitigt övad i *Catechesen*, varvid man egentligen haft till ögnamärke att bibringa honom ett redigt begrepp och förstånd uti kristendomskunskapen, där han också vid alla tillfällen avlagt ett nöjaktigt besked. Ut i *Pleningers Lilla Logik* hade han läst det förnämsta. *Vosii Rhetorik* hade han läst två gånger jämte *Prosodien* och *Strelings Grammatik*. I latinet hade han genomgått *Cornelius Nepos* hel och hållen samt *Ciceros De Senectute* och *De Amicitia* och även flera av *Ciceros Orationer* jämte *Curtii tredje* och *fjärde böcker* och *tre elegier* ur *Ovidii Liber Tristium*. Han hade dessutom under de senaste åren skrivit 231 stycken latinska stilar. Vidare hade ynglingen i fransyskan genomgått *Fénelons Télémaque* och samme auktors *Vie des anciens Philosophes* samt i någ-

ra år skrivit franska excercitier. I tyskan hade han läst Stridsbergs Grammatik, Gellerts Bref och Voltaires Carl XII:s Historia på egen hand. Vad beträffade historia hade han studerat Voltemats Statters Historia och Lönboms Inledning, där han inhämtat statskunskapen, och i geografin genomgått flera gånger Hübners lärobok och Tunelds Geographie, därvid anlåtande lantmäterikontorets karta över Sverige. Inom räknekonsten var han hemma i regula de tri och hela och brutna tal samt kunde intresseräkning, rabatt-räkning och regula societatis. Han hade slutligen också övats i författandet av brev, intyg och räkningar.

Kunskap i dessa ovan angivna stycken var således vad som fordrades och ansågs tillfyllest för den, som på denna tid skulle anses mogen för att från skolan övergå till de akademiska studierna, d. v. s. vad Eric Gustaf Ingman enligt sin rektors intyg kunde, det var vad som fordrades för en dåtida studentexamen, om man haft någon sådan.

Efter redogörelsen för sin elevs vetande på olika områden skriver slutligen rektorn, att jämte intyg om ett sedigt, dygdigt och stadigt uppförande kunde denne hederliga yngling givas det förtjänta vitsord, att han utmärkt sig framför andra genom flit och kvickhet, varför han med den Högstes milda bistånd önskades framgång och på det ömmaste rekommenderades.

Eric Gustaf blev också i januari 1791 inskriven såsom student av Västgöta nation vid Lunds universitet, där hans fader begynt sina akademiska studier 1756.

Eric Gustaf var tydligen redan i unga år en mycket ordentlig man, ty han har noga förtecknat de olika persedlar, han förde med sig från hemmet, och även fört bok över sina utgifter under vistelsen vid akademien. Avskrift av det omtalade rekommendationsbrevet från rektorn och förteckningarna över

den unge studentens olika tillhörigheter samt hans räkenskaper under Lundatiden hava för några år sedan påträffats i Vänersborgs rådhusarkiv bland handlingar, som tillhört fadern, rådmannen Anders Fredrik Ingman. De gamla handlingarna ge oss en ganska intressant bild av kunskapsmättet hos en dåtida student och visa oss också, huru en sådan av god och välsituerad familj var ekiperad och levde i slutet av 1700-talet.

Ett icke föraktligt bibliotek utgjorde en huvuddel av vad den blivande akademiska medborgaren lastade på den kärra, som skulle föra honom ut på hans första långresa. Förutom naturligtvis en bibel, en psalmbok och en lagbok medförde han ett flertal lexikon och för övrigt tydligen alla de böcker, som han använt under de senaste årens skolstudier, och åtskilliga andra böcker, tillhoppa 31 volymer. Av intresse hade varit att i förteckningen finna något av den dåtida skönlitteraturen, men den saknas helt och hållet.

Från kulturhistorisk synpunkt är det då av mer intresse att studera förteckningen på hans kläder. Han kom tydligen från ett förmöget hem, ty hans garderob förefaller att hava varit mer än vanligt välförsedd. Främst upptages en tydligen ganska elegant svart dräkt med kappa och skärp. Vidare en sjögrön frack, en grå korderojsklänning — d. v. s. kostym —, en "moskovs"-klädesjacka med väst och byxor, en blå melerad jacka, en ljusblå syrtut, en svart manchesterklänning och en brun nankinsdräkt. Dessutom förfogade han över ett par svarta tygbyxor, en röd scharlakansväst, en vit bomullsväst, en grå riddräkt, en vingåkersrock och en vitgrå kapprock. Av skodon hade han ett par nya stöfletter, ett par förskodda och ett par gamla stövlar, två par nya skor, ett par gamla "pampoucher" och ett par gamla "calocher."

Förutom en natttröja av svanboj hade han 15 nattskjortor, 4 par fina överskjortor, 9 omgångar nattkappor och muddar,

6 spännhalsdukar och 5 långhalsdukar, en näsduk av hollandslärvt, ett halft dussin näsdukar, vita och röda av lärvt, och ett dussin bomullsnäsdukar. Vidare hade han ett svart och ett rött silkeskläde, 4 nattmössor, 5 handdukar, 2 par vita silkesstrumpor, ett par svarta sådana, 4 par bomullsstrumpor, ett par blågrå och ett par grå strumpor, ett par blå och vita redgarnsstrumpor och 5 par ullstumpor. Slutligen hade han ett halft dussin servetter och ett gammalt blaggarnslakan, tydligen använt till packlakan, ett paraply, två hattar, ett par vita, två par bruna och ett par svarta handskar samt ett par blåa fingervantar.

Under rubriken *Saker* uppräknas först ett silverfickur, ett par sko- och ett par knäspännen av messing och ett halsduksspänne av silver samt två hattspännen av stål. Han medförde också en silvermatsked, en tennskål, en kniv och en gaffel samt en tunna att förvara bröd uti, säkerligen fylld vid avresan från hemmet. Bland diverse småsaker märkas en värja, en puderpong, en ljussax, en grön ögonskärm, en *écritoire* — d. v. s. en låda för skrivsaker —, en papperssax, en pennkniv och en mindre sådan med messingsfodral, en liten engelsk sax, en spegel med draglåda, en frisérkam, en finare sådan av elfenben, en plånbok och en taskbok, ett eldstål, en vaxstapel av järn, en linjal, sko- och klädesbors-tar, en täljkniv, en stövelknekt och två hänglås. Slutligen finnas antecknade den stora kofferten och enspännarevagnen, på vilken han färdats till Lund och som med sin tillhörande piska stod kvar där till hemfärden.

Med alla dessa sina tillhörigheter installerade sig den unge studenten i ett hos "madame Berggren" förhyrt rum, för vilket han betalade i hyra 10 riksdaler banco för terminen förutom särskild ersättning för uppässning och sänglinne. Han intog också sina middags- och aftonmåltider hos madame Berggren, och hans räkenskaper utvisa, att han för en period

av 12 dagar betalade för måltiderna 2 rdr 20 skillingar b:co. Morgonmåltiderna skötte han själv genom att köpa sig ett stop svagdricka för 2 sk. och skorpor för 3 sk., som äro ofta återkommande utgiftsposter i räkenskaperna. Där förekommer dock även en och annan post av lättsinnigare natur: frukosterat för 16 sk.; I bouteille Pouch 1 dlr 16 sk.; förlorat på lanter¹⁾ 8 sk. etc. Han skriver brev hem och betalar 12 sk. i postpengar. Han köper puder för 18 sk. och ett hårband för 8 sk. Över sommaren 1791 reste han hem, och hemresan kostade 34 rdr 28 sk. Han hade haft 200 dlr med sig och fick sedan ytterligare pengar, så att hela vårterminen kostade honom 405 rdr. Ibland besökte han sin farbroder häradshövdingen på Araskog, och umgicks naturligtvis med dennes söner, hans båda kusiner Carl Anders och Johan, vilka båda voro studenter i Lund samtidigt med Eric Gustaf.

Hans studietid vid akademien blev ej lång, ty redan på hösten 1791, således efter endast två terminers studier, undergick han examen iuridicum enligt 1749 års examensstadga vid offentligt förhör inför fakulteten, där examinationen sköttes i de s. k. grundvetenskaperna av professor Lars Peter Munthe och i den svenska lagfarenheten av professor Lars Tengwall.

Ingman-Gyllenheim som ämbetsman.

Efter sin på ett år förvärvade juridiska examen blev Eric Gustaf Ingman 1792 auskultant i Göta Hovrätt och tjänstgjorde sedan hos lantdomare. Så t. ex. var han 1795 förordnad att i stället för häradshövdingen A. F. Palm hålla Lane härads sommarting. Året därpå förordnades han till vice häradshövding, men lämnade sedan lantdomarebanan och begav sig till Stockholm, där han 1797 förordnades till e. o. kanslist i justi-

---

¹⁾ Ett kortspel: "knekt".

tierevisionsexpeditionen och samma år utnämndes till krigsfiskal vid flottan. Enligt 1803 års krigs- och civilkalender var han då advokatfiskal vid Stockholms Escaders civilstat och krigsfiskal för Flottornes ärenden i Kongl. Krigshovrätten. Han måtte ha gjort sig bekant som en driftig och duglig tjänsteman, ty vid 1809 års riksdag hade han fått det makt-påliggande uppdraget att vara sekreterare i bevillningsutskottet.

Om Ingmans liv i Stockholm utanför tjänsten vet man för övrigt intet. Att han med intresse följde händelserna inom litteraturen och konsten kan man se av hans boksamling, där man senare finner många av tidens litterära produkter representerade liksom ock kataloger från bokauktioner och konstutställningar under hans Stockholmstid. 1803 intogs han i Frimurarelogen S:t Erik och synes — också att döma av hans boksamling — varit en intresserad frimurare.

Man kan nog antaga, att det varit hans i riksdagens bevillningsutskott förvärvade inflytelserika vänner, som lagt sig ut för honom, då han den 31 juli 1811 benådades med fullmakt på häradshövdingeämbetet i Tössbo och Vedbo härad på Dal.

Dal med sina fem härad — utom de båda nämnda, som bildade landskapets norra fögderi, Nordals, Sundals och Valbo härad, som utgjorde det södra fögderiet — var en enda domsaga till år 1770, då de båda fögderierna gjordes till var sin domsaga. Den siste häradshövdingen i den odelade domsagan var från 1761 Otto Herman de Frese, och han behöll vid delningen Tössbo och Vedbo härad, under det att Johan Fredric Flach blev häradshövding i Nordals, Sundals och Valbo härad till år 1807, då han tillbytte sig den norra domsagan av sin son Fredrik Ferdinand Flach, som då var häradshövding där sedan 1803. Johan Fredrik Flach avled 1810,

och det var honom som Eric Gustaf Ingman efterträdde som häradshövding.

Under dagarna den 15—18 oktober 1811 höll Ingman på tingsstället Torpane sitt första ting i Tössbo härad. Domboken börjar med en enkel anteckning om att han uppläste sin fullmakt och lyste tingsfrid. Det var tydligen redan omodernt att, såsom förut i äldre tider brukat ske, i domboken lämna referat av ett av den nye häradshövdingen hållet längre tillträdestal. Man får ju ej ens veta, om Ingman höll något sådant. Det kunde kanske annars givit oss några synpunkter på hans personlighet. I november månad samma år under icke mindre än 11 dager i följd höll Ingman sitt första ting med Vedbo härad på cappellansbostället Brötegen i Stegneby socken "i anseende till tingsbyggningens i Alltorp förfallna och obrukbara tillstånd". Tillträdesceremonien är i domboken lika knapphändigt refererad som i Tössbo.

Ingman var bosatt och hade sitt kansli — om man nu kan tala om något sådant på den tiden, då protokollen brukade uppsättas, utskrivas och expedieras redan vid pågående ting, under det man ännu var kvar på tingsstället — i Vänersborg, där han bodde med sin gamle fader i den gård, som denne låtit bygga upp i stället för den år 1777 nedbrunna gamla släktgården.

Det kan väl antagas, att det var ur en ganska fridsam tillvaro, som Ingman 1814 rycktes, då han det året förordnades till tjänstförrättande generalauditör vid armén. På våren 1813 hade kronprinsen Karl Johan i spetsen för svenska trupper landstigit i svenska Pommern för att delta i kampen mot Napoleon, och efter det kriget i Tyskland bragts till slut, fördes de svenska trupperna mot Norge. Ingman fick först tjänstgöra vid fältmarskalken general von Essens armé och sedermera under Karl Johans befäl följa armén i Norge, där

fientligheterna snabbt avslutades genom konventionen i Moss den 15 augusti 1814.

Några underrättelser om hur Ingman förvaltade general-auditörsämbetet har man ju ej. Det enda uttalande om honom i denna hans egenskap, som jag påträffat, finnes i ett brev¹⁾ från Skara den 24 september 1814 från Clas Livijn till Lorenzo Hammarskjöld. Livijn, som var auditör vid Skaraborgs regemente, säger, att han vid upplösningen av general Sandels stab hoppats att få gå hem, men fick stanna till följd av åtgöranden av "den nuvarande generalauditören (en av excellensen dertill förordnad häradshöfdinge), som är ungefär hwad salig Landerbeck i Upsala ej wille wara i Consistorium". Vad det var som Nils Landerbeck, född 1735, död 1810 som professor i matematik vid Uppsala universitet, icke ville vara i konsistoriet, har jag ej fått något belägg på. Men man kan ju tänka sig, vad det kan ha varit. Och att Livijn avsett att uttrycka sig föraktligt om Ingman, är väl säkert.

Hans uppfattning om Ingmans sätt att förvalta generalauditörsämbetet delades emellertid ej av Ingmans höga förmän. På förslag av fältmarskalken von Essen tillades Ingman efter fredsslutet genom beslut i statsrådet den 17 januari 1815 generalauditörs rang, heder och värdighet.

Det var en mycket förnämlig utmärkelse, som i ett slag förde Ingman till 14. klassen av den då ännu i stora delar gällande 1714 års rangordning med rang mellan överste och överstelöjtnant, före hovrättsråd och kammarråd m. fl. och skyhögt över häradshövdingekollegorna, som först genom Kungl. brev 1855 upptogos i 31. rangklassen med rang mellan major och kapten.

Så återgick Ingman till sin häradshövdingesyssla, men han höll sina mäktiga förespråkare i kunskap om sin existens i den

---

¹⁾ Brev från fälttågen i Tyskland och Norge 1813 och 1814 utg. av Johan Mortensen Sthlm 1909 s. 253.

DEN INGMAN-GYLLENHEIMSKA GRAVSTENEN.

(Inskriptionen lyder: "Här Hvila Rådmannen herr A. F. INGMAN, född d. 14 decemb. 1740, död d. 26 april 1819, samt Dess Son General-Auditeuren och Härads höfdingen H:r ERIC GUST. GYLLENHEIM, född d. 29 april 1773, död d. 23 sept. 1825.
Wish. B. 3 C. 1. v."

avlägsna landsorten och bevarade tydligen hos dem både anseendet och gunsten, ty den 11 december 1821 blev han upphöjd i adligt stånd med namnet Gyllenheim och följande år introducerad på riddarhuset under nr 2290. Vid valet av det adliga namnet har han väl haft i tankarna sin adliga moders namn Gyllenberg. Hans adliga vapen visar en genom en vågrät skura på mitten delad sköld, i vars övre, blåa fält synes en gyllene stjärna och i det undre, gyllene fältet ett avvägningsinstrument i silver. Avvägningsinstrumentet användes emellanåt i heraldiken som symbol för domareverksamheten.

Alltjämt bosatt i Vänersborg framlevde Gyllenheim efter allt att döma sitt liv i frid och lugn, och synes utom sin tjänst icke innehaft några offentliga uppdrag med undantag av att han sedan 1816 var ledamot av länets år 1812 bildade hushållningssällskaps arbetande utskott. Som ledamot av ridderskapet och adeln bevistade han 1823 års riksdag. Han uppträdde som motionär och debattör och höll t. ex. den 12 juli 1823 vid behandlingen av frågan om inlösandet och utrivan- det av vissa vattenverk ett långt anförande, där han med väl- talighet och kraft stred för den privata äganderättens okränk- bara helgd.

Gyllenheims död och begravning.

Gyllenheim avled i sin födelsestad den 25 september 1825. Dödsorsaken var enligt anteckning i stadens dödbok lungsot. Han är begravd på Vänersborgs nuvarande äldsta begravningsplats, där en ståtlig vård av röd kalksten utvisar hans och hans faders gemensamma lägerstad.

I Wenersborgs Tidningar, som utkom en gång i veckan, läser man ej förrän i numret för den 13 oktober tillkännagi- vandet, att "Konungens Troman, General-Auditören och Hä- rads-Höfdingen öfwer Wedbo och Tössbo Häraders Domsaga å Dahlslands, Wälborne Herr Eric Gustaf Gyllenheim" avlidit

den 23 September 1825 uti en ålder av 53 år och 3 månader. Tidningen upplyser också, att vid begravningen i Vänersborgs kyrka den 30 september 1825 hans vapen blivit vederbörligen krossat, men nämner ej, vem som utförde den högtidliga ceremonien. I samma tidningsnummer läses också en dikt om tre strofer till Gyllenheims minne. De två sista stroferna ge oss några upplysningar om Gyllenheims person:

"Ädel war han, rättwis, kallet trogen,
Wänlig ock, i råd båd vis och mogen.
Religionen godt i hjertat skref,
Stilla fram sin bana han sågs wandra,
Ej man hörde honom andra klandra,
Men den klandrades förswar han blef.

Lifwets sköna sida blott han ana
Fick. Så enslig gick hans lefnadsbana,
Den ej gjordes ljuf af kärleken.
Men han flera sanna vänner hade,
Som till trogen vänskap agtning lade.
Sådan kärlek dör ej äfwen den."

Författaren har ej satt ut sitt namn och är okänd. Man kan misstänka kollegan vid stadens skola Bengt Erik Båld¹⁾, bland vars efter hans död till trycket befordrade dikter dessa strofer dock ej återfinnas. Båld dog emellertid redan den 1 november 1825, således endast en månad efter Gyllenheim, och för övrigt visa hans tryckta dikter på ett något förnämligare versifikatoriskt handlag än dessa sorgeverser förete.

Såsom av den ovan citerade dikten redan framgått avled Gyllenheim ogift. Om man får döma av titlarna på ett par i hans bibliotek befintliga böcker, synes han ha hyst en viss misstro till den äktenskapliga lyckan. Man finner i hans bok-

---

¹⁾ Om denne se V. S. G. Årsskrift 1934 s. 15 ff.

samling verk, på vilkas titelblad man läser sådant som *Les Dégouts de Mariage* och *De förnämligaste ordsakerne till missnögde och olycklige ägtenskap*.

Efter det han på allvar slagit sig ned i födelsestaden levde han i gemensamt hushåll med fadern, som ju var änkling sedan 1780 och vars enda i livet varande barn han var. Redan i faderns livstid hade han genom överlåtelse från denne blivit ägare till släktens gamla fastighet i staden, och där tillbragte far och son från 1811 — med avbrott endast för generalauditörens vistelse i fält under 1814 — sina dagar, till dess fadern nära åttioårig dog 1819.

Gyllenheims efterlämnade egendom.

Bouppteckningen upprättades den 16 november och följande dagar 1825, och bouppteckningen såsom gällande en adelsmans bo ingavs sedermera till Göta hovrätt, i vars arkiv den således är bevarad. Bouppteckningen utvisar en tillgångssumma av 22.594 riksdaler banco och en skuldsumma på 3.147 rdr bco. I kontanter fanns vid dödsfallet 577 rdr bco i gångbara sedlar och mynt samt 31 specieriksdalrar à 2 rdr 24 skilling bco. Av fast egendom ägde Gyllenheim bebyggda tomterna n:ris 71—75 i kvarteret Kransen och obebyggda tomterna 76 och 77 i samma kvarter, allt värt 6.968 rdr bco, samt landerilägenheten Fredrikslund om 33 1/4 tunnland jord med åbyggnader jämte 3/4 av Nygårdsängen, där det också fanns byggnader. Till fast egendom räknades även så kallade frälseräntor. Sådana ägde generalauditören av 3/4 mantal Norre Torp, 1/4 mantal Nyböle och 1 mantal Edslingetorp, alla tre räntorna tillsammans värderade till 2.335 rdr bco.

I bouppteckningen påträffar man också en så jämförelsevis modern sak som aktier, varav Gyllenheim ägde två i Göta Canalbolag och en i Trolhätte Slusswerk. Utestående ford-

ringar funnos hos fränden kapten Gyllenberg å 666 rdr bco, hos överstelöjtnanten Norlin, hos löjtnanten Rothkirch, bokbindaren Westerberg, överstelöjtnanten Modenswärd m. fl., allt jämte aktierna upptaget till 1.159 rdr bco. Bland osäkra fordringar finner man en på 1.000 rdr bco hos förre landshövdingen Flach.¹⁾

Under rubriken "Guld" nämnes först ett briljanterat ur med två urnycklar och två sigiller, allt värderat till 150 rdr bco. Det fanns ytterligare två guldur samt åtskilliga prydnadssaker, såsom medaljonger, pennfodral, kråsnålar och spanskt rör med guldknopp, allt värderat till 229 rdr bco.

Silvret upptager i bouppteckningen ett betydligt utrymme: 29 matskedar, 42 gafflar, 18 dessertskedar, 30 knivar med silverskaft, 3 soppslevar, 1 kaffekanna om 36 lod, 1 tekanna om 41 lod, 2 sockerskålar om 80 lod, 1 sockerask om 24 lod, ljus-saxar, saltkar och 18 buteljetiketter av silver jämte mycket annat. Det hela utgjorde en betydande samling, säkerligen vackert silver från slutet av 1700-talet, i bouppteckningen värderat till 1.096 rdr bco, en summa som i vår tid säkerligen skulle tioudubblas. Utom det gamla silvret fanns en hel del plätersaker, också de av stort värde. Man skulle gärna nu

---

¹⁾ *Carl Georg Flach*, f. 1778, d. 1846, var son till Gyllenheims företrädare såsom häradshövding Fredrik Ferdinand F. Han var major med överstelöjtnants karaktär, då han som belöning för sin verksamma del i Västra Arméns revolution år 1809 blev vice landshövding i Älvsborgs län 1817. Trots sina kända dåliga affärer, för vilka han upprepade gånger fick hjälp av Carl Johan, blev han ordinarie landshövding 1820. På grund av alltmer tilltrasslade affärer — det påstods t. o. m., att han lånade pengar av upp-bördsmännen i länet — måste han 1825 taga avsked och levde sedan under svåra förhållanden, till dess han 1840 lyckades återvinna höga vederbörandes bevågenhet genom en av honom utgiven skrift, där han stödde och lovprisade regeringens åtgärder i den då så särskilt brännande frågan om privilegiet för Nya Trollhätte Canal-Bolag. Han belönades 1841 med den indräktiga sysslan som tullinspektör vid Blockhusudden, där han efterträdde kungamakaren Carl Otto Mörner.

vilja taga i närmare ögnasikte "en plateau med spegelglas i tre avdelningar med nio porcellainsdockor" t. ex.

Glas förekom i betydande mängd, slipat, oslipat och "ritat", d. v. s. graverat. Bland porslinet fanns en ostindisk Pouch-Bål, värderad till 20 rdr bco. Åtskilliga andra ostindiska pjäser förekommo, såsom ostindiska "spottkrukor". Linne och duktyg fanns det mycket av, dock endast en större damastduk med tillhörande 24 servietter, men 15 enklare dukar och 92 servietter. Sängkläderna äro, som alltid förr brukades i bouppteckningar, angivna till sin vikt, och avdelningen uppvisar 50 nummer. Kopparkärl finnas av alla slag från "en soldats drickesflaska" till den stora vattentunnan i köket.

Av mera intresse än dessa olika slags husgeråd, som hittills nämnts, äro möblerna. Tyvärr äro de i bouppteckningen icke förtecknade rum för rum, så att man kunnat få upplysning om hur herr generalauditörens bostad var disponerad, de särskilda rummens olika användning och möblernas fördelning i de tjugo rum, som bostaden bestod av.

Boet var synnerligen välförsett med möbler, tydligen till stor del bestående av från föräldra- och farföräldrahem, kanske också morföräldrahem, ärvda saker — en del betecknas i bouppteckningen såsom "urmodiga" — förutom vad generalauditören själv skaffat sig för sin bekvämlighet och såsom offer åt en ny tids smak. Möblerna äro minutiöst förtecknade i den ovanligt detaljerade bouppteckningen.

Den såsom dyrbarast ansedda pjäsen synes ha varit en chiffonier av mahogny, upptagen till 33 rdr 16 skill. bco eller dubbelt så mycket som styckepriset för i bouppteckningen förekommande kor. Dessutom fanns ytterligare en chiffonier av ek, flera gammalmodiga fänerade byråar och ytterligare andra sådana pjäser. Man finner också ett flertal skåp, t. ex. två pelarskåp av mahogny, ett skänkskåp med glasdörrar samt ett par bokskåp. Av bord redovisas ett fullkomligt otal. För-

utom matbord av olika storlekar och träslag funnos ett flertal s. k. tébord och spelbord av mahogny, al och alm, sybord av alrot, runt läsbord med hyllor och skrivbord av mahogny med lådor och fack. Av soffor av olika slag funnos ej mindre än tio, flera klädda med cattun eller skinn eller svart och gul sitz. Sofforna kompletterades av ej mindre än 52 stolar, klädda med sitz eller läder, därav flera karmstolar och s. k. kullerstolar.

Bland alla dessa möbler hade generalauditören vägletts av ljusen i två kristallkronor, en större och en mindre, samt från ljusen i spegellampetter och många ljusstakar av silver, tenn och marmor, de senare av bouppteckningsvärdet att döma högt skattade. Skenet från talgljusen hade återstrålat från många speglar med förgyllda ramar och hade också belyst vad som för övrigt funnits att se i de många rummen: förgyllda bordsstudsare — därmed avses säkerligen skålar på höga förgyllda bronsfötter —, pendyler med slagverk och klockor med lackerade fodral och andra enklare väggur, tavlor i förgyllda ramar, en större oljefärgstavla — tyvärr angives i bouppteckningen varken motiv eller upphovsman —, tvenne "lerportraiter", föreställande generalauditören och hans fader, Kron-Printzens Portrait, en bronserad gipsbild samt mahognyschatull med "ritade" flaskor.

Av andra föremål finnas en del, som kanske säga oss något om generalauditörens intressen och vanor — men det kan ju också vara frågan om arvegods — t. ex. tre laxgarn, två hagelgevär, en studsare och en lodbössa med hagelpung, två fioler, fem sjöskumspipor med silverbeslag, tre lerpipor, tobaksskrin och tobakspung samt spelmarker. Uppseendeväckande högt värde — 16 rdr 32 sk. bco — är åsatt en engelsk barometer, som ansågs lika mycket värd som en "mahognybi-rau" och som också enligt testamentet skulle överlämnas till stadens läroverk. Den är upptagen under rubriken "Diverse", en avdelning som rymmer i det närmaste 300 olika poster.

En intressant avdelning av bouppteckningen upptager generalauditörens garderob. Förteckningen över denna börjar med två uniformsfrackar med broderade kragar, två äldre och två yngre blåa frackar samt fortsätter med två svarta frackar, en äldre och en yngre brun frack, en blå och en brun klädes-syrtut, en grön bonjourrock, en blå klädeskappa med svart skinnfoder, en vadmalssyrtut, en syrtut av spräcklig camelott, en mängd långbyxor av olika tyg, uniformshattar och vanliga hattar, skodon och ett flertal par galoscher. Man finner vidare, att generalauditören var försedd med sjutton västar, men hade endast sju lärftsnattskjortor. Han hade också sju fina överskjortor och åtta par yllekalsonger, tretton par långa ullstrumpor och fem par sådana av linne, aderton lärftsnäsdukar, men därtill tre av cambrick, tretton stycken tresnibbshalsdukar, nitton lösa halskragar samt ett flertal sidenskärp och yllebälten. Han innehade slutligen en svart sidenkappa med skärp och chapeau-bas-hatt.

Bouppteckningen upptager också kreatur, åkerbruksredskap, spannmål och foder på egendomen Fredrikslund, bland annat tre hästar och nio kor samt två par oxar. De senare voro värderade till 40 rdr bco paret, under det att hästarna upptagits till 16 dlr 32 sk. bco stycket, för övrigt samma värde som på korna.

”Böcker enligt särskild förteckning” äro värderade till 607 rdr 36 sk. bco.

Begravningskostnaderna hade gått till 346 rdr 29 sk. bco. Oguldna skatter redovisades med 125 rdr bco. Bouppteckningens och testamentets ingivande till hovrätten hade dragit den betydliga kostnaden av 200 rdr bco — beloppet var emellertid av Gyllenheim själv fastställt i testamentet — och arvodet för själva bouppteckningsförrättningen och bevakningen av testamentet hade debiterats med det avsevärda beloppet

1.286 rdr 4 sk. 3 runstycken bco, också enligt föreskrift i testamentet.

*

I Wenersborgs Tidningar för den 10 november 1825 finnes infört tillkännagivande, att den 28 i samma månad skulle offentlig auktion äga rum för försäljning av Gyllenheims efterlämnade egendom, bestående av fastigheter, lösegendom och kreatur. Av fastigheterna nämnes främst den av 4 1/6 tomter, nr 71—75 i kvarteret Kransen, bestående fastigheten med därå uppfört, för 6.394 rdr bco brandförsäkrat trähus i två våningar, vari dock ena hälften av övervåningen icke var inredd. Byggnaden i övrigt innehöll utom kök, kontor och garderob 20 rum, flera försedda med porcellains-kakelugnar. Huset, som beskrives såsom liggande vid Residensgatan, nära stadens torg, säges vara i gott stånd, och det påstås, att det erbjöd en vacker utsikt mot sjön Vänern och kringliggande trakter av Dalsland och Västergötland. Byggnaden var omgiven av trädgård med fruktträd. På tomten funnos flera uthus såsom stall, vagnbod, fähus, loge med lada, drängstuga, bodar och redskapshus. Utom denna fastighet utbjudes till salu ett mindre, å andra sidan Kronogatan beläget envånings trähus samt lägenheten Gropebron med åbyggnader samt 2/3 av betes- och campementsplatsen Nygårdsängen.¹⁾ Vidare uppräknas i annonsen guld, silver och möbler m. m. utan närmare specifikation samt kreatur. Slutligen utbjudes på arrende stadslägenheten Fredrikslund med Vårtäppan, tillsammans 33 tunnland med man- och ladugårdshus och övriga åbyggnader jämte där befintliga smedjeredskap.

Tomterna 71—75 motsvarade hela norra hälften av det nuvarande byggnadskvarteret Poppeln och begränsades såle-

---

¹⁾ Västgöta-Dals reg:tes gamla övningsplats invid staden.

des i väster av Hamngatan, i norr av Kronogatan och i öster av Residensgatan. Tomterna 76—77, som hörde tillsammans med 71—75, lågo i det på andra sidan Kronogatan belägna kvarteret nu kallat Pilen, mitt för tomterna 72—73, vilket förhållande kanske kan tagas som ett ytterligare bevis för att alla tomterna en gång hört direkt tillsammans och därmed för att Kronogatans västligaste sträckning är en jämförelsevis sen gatubildning.

Tomterna 71—75 hade under 1700-talet beteckningen 19—22. Tomterna eller åtminstone de flesta av dem hade ägts redan av Gyllenheims farfader borgmästaren Anders Ingman, som i mantalslängden för år 1760 är antecknad som ägare av dessa tomter. Han synes 1755 ha övertagit dem efter sin avlidne svärfader landskamreraren Jonas Hök, som 1713 av befallningsmannen Anders Marcus köpt fyra tomter med åbyggnader, "belägna mellan Lars Kinckels och Nils Kopparslagares tomter". Enligt 1699 års stadskarta med tillhörande tomtägarförteckning ägdes de tomter, som senare innehades av familjen Ingman, av rådmannen Daniel Jonsson Ekman, gift med Elisabet Marcus, och hans son rådmannen Anders Ekman. Borgmästaren Ingman, har troligen nybebyggt tomterna, ty 1757 fick han lån på 300 dlr av stadskassan i anledning av ifrågasatt nybygge, och 1760 fick han för sitt bygge av staden låna 36 tunnor lim (kalk).

Efter borgmästarens död år 1761 ägdes huvuddelen av tomterna eller 19—21 av hans änka, under det att hennes son stadssekreteraren och rådmannen Anders Fredrik Ingman ägde nr:ris 17—18. Den senares hus brann upp i den stora eldsvådan den 24—25 september 1777, och han uppbar i brandskadeersättning 1.600 dlr s:mt för byggnaden och 2.348 dlr s:mt för lösöre eller tillsammans 664 dlr specie. Ännu 1785 ägdes tomterna 17—21 av änkeassessorskan, och först vid hennes

död 1791 övergingo samtliga tomter i sonen Anders Fredrik Ingmans ägo.

Den till den 28 november 1825 utlysta auktionen förde ej till resultat beträffande huvudfastigheten, för vilken antagligt anbud icke gavs, och ny auktion på fastigheten utsattes till den 8 februari 1826, då den också såldes till kammarherren C. G. von Qvanten, som fick fastebrev den 5 december 1826.¹⁾

Protokoll från auktionen på fastigheterna och lösegendomen äro tyvärr icke bevarade, ej heller boutredningsmännens redovisningar till verkställande av Gyllenheims testamente, för vars innehåll nu skall lämnas redogörelse.

Gyllenheims testamente.

Det är Eric Gustaf Gyllenheims testamentariska dispositioner, som bevarat hans namn åt eftervärlden. Då hans testamente — så betydelsefullt för Vänersborgs stad och så upplysande om Gyllenheims personlighet — förut icke blivit tryckt annat än i ofullständiga utdrag, har det syntts lämpligt att här fullständigt återgiva det intressanta aktstycket:

---

¹⁾ Sedan fastighetens byggnader i 1834 års förödande eldsvåda avbrunnit, såldes tomten av v. Q. för 500 rdr bco till handlanden Johannes Spaak och hans hustru Amalia Hasselgren (fastebrev 1841 13/12). Fastigheten, som efter den av eldsvådan föranledda tomtregleringen fått numren 59—63 och då räknades för 3 1/2 tomt, var ännu obebyggd, då makarna Spaak år 1847 för 1000 rdr bco sålde den till landssekreteraren C. O. Almqvist, som uppförde den ännu befintliga byggnaden. Almqvists sterbhusdelägare sålde 1876 fastigheten för 18.000 kronor till häradshövdingen G. Richter (lagfart 1876 23/10), som var ägare till 1901, då han sålde fastigheten, som sedan på få år gick i flera händer och efter exekutiv auktion 1909 köptes av bokhandlaren Georg Bergius. B. sålde fastigheten 1919 till häradshövdingen C. E. Lagergren, då fastigheten för femte gången sedan 1755 kom i domarehänder, där den ännu är.

TESTAMENTE.

Under ännu fortfarande önskan att bidraga till allmänt bästa och äfwen till gagn för det samhälle, inom hwilket min lefnad tagit sin början och tilläfwentyrs jemmäl nalkas sitt slut, samt till något wedermäle af min wälwilja och erkänsla till dem, som mig dertil förbundit, har jag, såsom min yttersta wilja, welat förordna som följer:

1: o. Till twenne mostrar, boende i Bohus Län: Fru Gillblad¹⁾ och hennes Sister Fröken Ewa Sabina Gyllenberg²⁾ gifwer och testamenterar jag härmedelst af min qwarlåtenskap Ett tusende Riksdaler Banco hwardera, samt derjemte till den förra mitt brillanterade Guldur med widhängande kedja och Carniolnyckel, och till den senare min Kaffekanna och gräddskål af silfwer.

2: o. Till mina Cousiner Fru Eckerström³⁾ i Jönköping och hennes syster fröken Maria Gyllenberg⁴⁾ Trehundra Trettio Tre Riksdaler 16 sk. Banco hwardera, med det Wilkor, att om Fru Eckerström med döden afgår före sin Sister, så skall

---

¹⁾ *Anna Elisabeth Gyllenberg*, f. 1750, d. 1829, på Sjörits i Foss s:n, Bohusl., g. 1781 m. possessionaten, ägaren av Sjörits Nils Gillblad, f. 1726, d. 1802. Hon testamenterade markegångsvärdet av 6 t:r råg och 6 t:r korn att årligen utgå af Sjörits för utdelning åt fattiga i Foss s:n samt till skolundervisning för fattiga barn. Ännu 1840 hade Foss ingen annan skola än den af donationen bekostade.

²⁾ *Eva Sabia Gyllenberg*, f. 1748, d. ogift 1829 på Sjörits.

³⁾ *Catharina Charlotta Gyllenberg*, f. 1774, d. 1842, dotter av lärstyrmannen (kallas amiralitetslöjtnanten) Gustaf Bernhard G. (broder till Gyllenheims moder) och Anna Sofia Ingman (syster till Gyllenheims fader). Catharina Charlotta gifte sig 1813 m. perukmakaren och rådmannen i Jönköping Jöns Eckerström, f. 1770, d. 1829, i dennes andra gifte. I Svensk Släktkalender 1938 kallas hon Gyllenberg och uppgives vara född 1793. I Elgenstiernas Ättartavlor, där hon kallas Carolina Charlotta, är hennes gifte och dödsår ej kända: "Levde ogift 1805 i Vimmerby."

⁴⁾ *Maria Eleonora Gyllenberg*, f. 1773, d. ogift 1834 i Jönköping.

den henne tilldelte ofwanberörde andel tillfalla denna senare, och i hwilket afseende det skall åligga Fru Eckerström eller hennes man att ställa behörig säkerhet wid begagnandet af detta förordnande.

3 : o. Till förenämnda Cousiners Syster Son Sven Frödel¹⁾ Tre Hundra Trettio Tre Riksdaler 16 Sk. Banco, som skola användas till ärhållande af en Under Officers plats eller annan honom passande befattning till utkomst.

4 : o. Till Herr Capitainen och Riddaren J. Gyllenberg²⁾: Femhundra Riksd. Banco i tillförsigt af det benägna biträde wid utredningen af mitt sterbhus, som af omständigheterna påkallas kan, samt till hans äldste son mitt repeterur med slät Guldurnyckel; Till den yngre 2:ne mine Carniolpitschafter och min Carniolring; Till den Yngste: En Ducat och efter mig warande Silfwer Riksdalar.

5 : o. Till Stadsfiskalen M. Beckman³⁾: Femhundra Riksd. Banco samt min Mahogny Chiffonier med förbehåll att biträda i allt hwad han kan wid boets utredning.

6 : o. Till Enke Fru Ahlbom,⁴⁾ född Ingman: Twåhundra Riksdaler Banco.

---

¹⁾ Son till *Sofia Christina Gyllenberg*, f. 1769, g. m. kryddkramhandlaren i Stockholm *Sven Frödel*, som i Ättartavlorna kallas *Frydell*.

²⁾ Kan ej vara någon annan än kaptenen — från 1828 majoren i armén — *Jonas Gyllenberg*, f. 1782, d. 1838, som var syssling till Gyllenheim. Han fick 1814 medalj för tapperhet i fält efter affären vid Isebro i Norge. Antagligen hava sysslingarna under det norska fälttåget knutit närmare förbindelse med varandra. *Jonas G.* hade tre söner: *Nils Gustaf*, f. 1816, d. 1888, *Carl Johan*, f. 1817, d. 1872, och *Erik Albert Ludvig*, f. 1822 d. 1860. Från dessa härstamma alla nu levande medlemmar av adl. ätten Gyllenberg.

³⁾ *Mathias Beckman*, f. 1793, d. 1861, g. m. *Anette Christina Ullman*, tillhörde liksom Gyllenheim en förnämlig gammal Vänersborgssläkt.

⁴⁾ *Maria Catharina Ahlbom*, född Ingman 1735, var dotter till kronofogden, tituläre överauditören *Anders Ingman*, kusin till Gyllenheim. *Maria Catharina* var gift m. kaptenen *Carl Ahlbom* å Assmundebyn i Brålanda s:n.

7:o. Till Mamsell Cajsa Maja Ingman¹⁾: Twåhundra Riksdaler Banco samt min Silfwer Thekanna, mitt Mahogny Sybord och min kråsnål af Guld.

8:o. Till gamla Jungfru Lindmark Etthundra Trettio Tre Riksdaler 16 Sk. Banco.

9:o. Till Torparen Petersson på Fredrikslund Etthundra Riksd. Banco, hwarförutan han till ärsättning för sina fordringar äger att bekomma Etthundra Trettiotre Riksd. 16 Sk. Banco.

10:o. Till min Torpares Abrahams wid Grop Bron fyra barn hwardera Trettiotre Riksd. 16 Skill. Banco.

11:o. Till min f. d. dräng Peter Eriksson Trettiotre Riksd. 16 Sk. Banco.

12:o. Till min nuwarande dräng dubbel contant lön emot hwad betingadt är för nästkommande år samt dessutom liksom allt husfolket sorgkläder.

13:o. Till i tjenst warande jungfru Johanna Andersson: Ett Hundra Riksdaler Banco jemte dubbel lön för nästa år.

14:e. Till förut i min tjenst warande pigan Juliana Jägerström: Ett Hundra Riksdaler Banco.

15:o. Min Pendul gifwes till Altorps Tings Sal, att der, till minne af mig, uppställas.

16:o. Mitt Bibliotek med dertill hörande Plancher, Tableauer, Chartor och mitt Diplome, samt skåp och hyllor jemte min engelska Barometer och mitt runda läsbord, öfwerlåtes efter upprättadt Inventarium till Wenersborgs Trivial Schola att med full eganderätt förblifwa under Rectors wård; med wilkor att samma Bibliothek af härwarande Läse Sällskap och andre ortens af Rector godkände låntagare må begagnas, och i sådant ändamål en gång i weckan hållas öppet till utlåning.

---

¹⁾ Dotter till kämnärsnotarien i Vänersborg Jonas Ingman och kusin till Gyllenheim. *Cajsa Maja Ingman* var född 1794 och blev 1827 gift med spegelfabrikören i V. Johan Fredrik Sellberg, f. 1793, d. 1852.

Detta Bibliothek skall förwaras i scholans Bibliotheksrum helt och ostyckadt, utan annan förändring än det utbyte af dupletter, som kan ega rum, och wid Midsommar årligen inventeras af Rector Scholæ i närvaro af stadens Pastor och Borgmästare. Och icke allenast för att bestrida kostnaden för Bibliothekets nödiga inbindning och förbättring af hwad som kan deri felas, utan ock att i någon mån öka detsamma med sådane böcker och Litterära arbeten, som kunna anses ega classiskt värde, anslås egande Frälseräntorna af ett fjerdedels mantal Nyböle och Trefjerdedels dito Norra Torp i Sundahls härad, en Trollhätte Canal-actie och åtta Götha Canals Actier, hwilka frälseräntor och Actier alldrig få förwandlas, utan afkomsten till detta ändamål användas. — Blifwande Rector Scholæ i personligt betalningsansvar för hwad som wid inventeringen af Bibliotheket möjligen kan finnas förskingradt.

17:o. Min stadsegendom, Fredrikslund kallad, jemte ängelyckan Wärtäppan, utgörande tillsammans omkring 33 Tunniland tillika med åbyggnader och den der befintlige Smedjeredsskap, utarrenderas först på fem år, under hwilken tid afkomsten skall användas till samme egendoms förbättring och sådane byggnaders uppsättande som executorerne finna nödige och lämplige. — Derefter bör besagde egendom på längre tid efter Executorernes godtfinnande utarrenderas, och hela afkastningen deraf årligen för all framtid användas till hjälp för Tio fattige och i härwarande Lancaster-Schola underwisade barn, fem af hwartera könet, som uppnått fjorton års ålder och helst sådana som bestämma sig för sin framtid till handtwerk, slöjder eller jordbruk. Och derest af en eller annan orsak Lancaster-Scholæ Inrättningen härstädes skulle komma att upphöra, öfverflyttas och utdelas förenämnde Stipendiemedel under lika wilkor och föreskrifter till barn, som blifwit underwisade och utgått ifrån härwarande Trivial Schola.

18:o. All min öfriga egendom, löst och fast, skall försälgas till det pris, som Executorerne finna antagligt, och hwad deraf samt af mina fordringar kan, sedan gäld och skuld betald är, utgöra ett återstående Capital, det bör af Executorerne användas till inköp af motsvarande frälseräntor eller i brist deraf Trollhätte Canal Actier, hwilkas årliga afkomst jemte den årliga frälseräntan af Edslingetorp, ett helt mantal i Sundahls härad, skall användas och oförwandladt tillhandahållas för ett eller flera eller oägta späda, fattiga barns försörjning, intill dess sådana uppnått fjorton års ålder. Börandes sådana barn äfwensom förut omnämnde Stipendiisökande från Lancaster-Scholan, om de äro födde i Wenersborg eller komma ifrån Tössbo eller Wedbo häraders Domsaga, hafwa företräde framför andre medsökande, såwida behof och serdeles ömmande omständigheter häruti icke påkalla undantag.

19:o. Dispositionen af de i 17:de och 18:de puncterna omrörde fonder, såwäl som utnämmande af de barn, som deraf böra komma i åtnjutande, öfwerlåtes åt Stadens Borgmästare, Pastor och Rector Scholæ, om hwilkas nitfulla omsorg till befordran af det Christeliga ändamålet testator wågar göra sig förwissad, under önskan tillika att hwad af dem i förberörda måtto warder tillgjordt, må med församlingen årligen wid Walborgs messo sockenstämma blifwa comunicerad, efter uppläsande af de twänne Testaments puncter, hwarpå deras åtgärd sig grundar; då deras redovisning och församlingens yttrande deröfwer äfwen torde få åtfölja kyrkoräkenskaperna till gemensam revision. Börandes dessutom i Wenersborgs- eller Provinstidningen kungöras hwilka för året till Stipendiitagare blifwit utnämnde.

20:o Herr Assessoren i Kongl. Götha Hofrätt Fredrik Söderblom¹⁾ anmodas att i minnet af den wänskap, hwar-

¹⁾ Daniel Fredrik Söderblom, f. 1780, stud. i Lund smål. 1797, död 1843. Vice president i Göta hofrätt.

med han behagat omfatta mig, ifrån Herrar Executores Testamenti emottaga och i Kongl. Hof Rätten ingifwa såwål den öfwer mitt Bo skeende uppteckning som ock detta mitt Testamente samt ärlägga lösen för Protocolls Utdraget deröfwer, hwaremot honom tillerkännes Twåhundrade Riksdaler Banco. 21:o. I känslan af den mångåriga vänskap och förtroende, hwarigenom jag funnit mig på ett angenämt sätt förenad med Herr Lagman Almqvist¹⁾ och Herr KammarRättsRådet och Riddaren Rinman²⁾ uppdrager jag dem härmedelst, med fullkomlig tillförsigt om bifall, executionen af detta Testamente, samt dessutom förrätta Bouppteckningen i mitt Sterbhus, hwarföre de skola njuta sex procent af hela min behållna förmögenhet beräknad för anslagne Fastigheter efter uppskattningswärde, de bortgifne Lösörepersedlar efter bouppteckningswärde och af det öfriga efter försäljningspris; dock skola af desse sex Procent derjemte bestås och utgöras alla omkostningar till stämpladt papper för Bouppteckningen och Testamentet samt Bewillningen för de ofvan gjorde Testamentsanslag, hwarå en sådan afgift lagligen eger rum. Ändteligen under inträffande af den möjeliga händelse att någondera af Herrar Executorer genom afflyttning ifrån orten eller annat laga förfall skulle hindras ifrån uppfyllandet af min ytttrade önskan, så må honom obetaget wara att i fortsättning af det gifne förtroendet nämna sin efterträdare.

22:o. Widare anmodas Herr Capitain Gyllenberg att i samråd med Herrar Executorer utlåta sig och afgöra, huru och på hwad sätt de till Fru Eckerström, hennes Sister och deras Systerson anslagne medel böra utlemnas och till de af mig

¹⁾ *Harald Almqvist*, f. 1773, landssekreterare i Älvsborgs län 1805, lagmans titel 1811, häradshövding i Åse m. fl. härad i Skaraborgs län, men alltiämt boende i Vänersborg. Död där 1849.

²⁾ *Christian Ludvig Rinman*, f. 1770, landskamrerare i Älvsborgs län 1809—1835. Kammarrättsråds titel 1815. Död på Lilla Höghult i Torps s:n, Dalsl., 1854.

ofwan anwiste ändamål användas; och sist, under önskan att mitt stoft måtte förwaras bredwid min Salige Faders, gifwer jag åt bemälte Herr Capitain det ömma uppdrag, att han i öfwerläggning med Herrar Testaments Executorerne wille föranstalta om en enkel och anspråkslös grafsten öfwer min faders och mitt Hwilorum.

Wenersborg den 6:te october 1824.

E. G. GYLLENHEIM.

Att detta förordnande är af Herr General Auditeuren E. G. Gyllenheim i begges wår närwaro på en gång, med sundt förstånd och af fri wilja upprättadt och af honom egenhändigt underskrifwet, bestyrka såsom tillkallade wittnen

J. F. STÅHL.¹⁾

G. SANDMARK.²⁾

De Gyllenheimska donationernas öden.

Som avslutning av denna levnadsteckning över Eric Gustaf Gyllenheim skall här nämnas några ord om de förhållanden, under vilka hans donationer till allmänna ändamål fortfarande efter snart 125 år tjäna dessa.

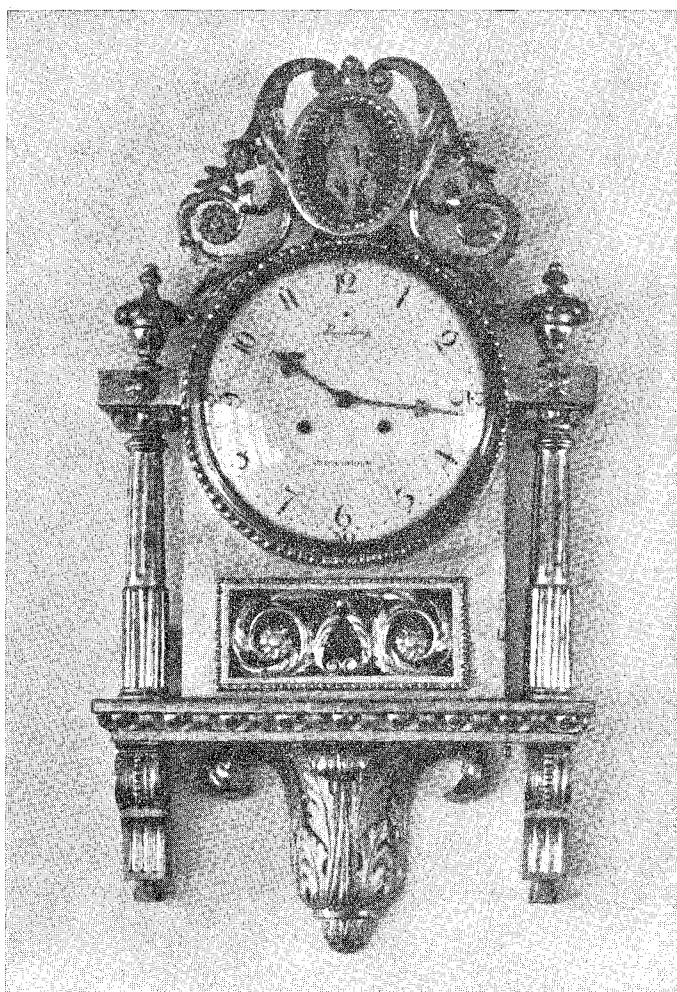
*

Den till tingshuset i Alltorp skänkta pendylen finnes alltjämt bevarad och har nu sin plats i Vedbo härads tingshus i Bengtsfors. Pendylen är ett förnämligt prov på den kände och produktive urmakaren Per Henric Beurlings (f. 1763 eller 1764, d. 1806) säkra smak och stora yrkesskicklighet.

---

¹⁾ *Johan Florens Ståhl*, f. 1757, stud. i Lund smål. 1775. Jur. ex. 1781. Lanträntmästare i Älvsborgs län. Avsked 1828, död i Vänersborg 1831.

²⁾ *Gudmund Sandmark*, f. 1783, stud. i Lund smål. 1804. Med. d:r 1813. Provinsialläkare i Vänersborgs distrikt 1815. Regementsläkare vid Västgöta-Dals reg:te 1828—48. Död i Vänersborg 1850. En av stadens donatorer.

PENDYLEN I TINGSHUSSALEN I BENGTSFORS.

Över den till Vänersborgs läroverk skänkta boksamlingen upprättades katalog, och efter Gyllenheims död utgavs 1829 från trycket (Johan Qwist i Wenersborg) "Förteckning öfwer Böcker, Chartor, Tabeller och Taflor, som af General Auditeuren m. m. E. G. Gyllenheim blifwit skänkte till Wenersborgs Lägre Lärdomsskolas Bibliotek", med Bihang n:o 1: "Böcker skänkte af Regementsskrifvaren, Fält Cammere-raren D. Rådberg den 19 december 1821 och den 14 Maj 1829", samt Bihang n:o 2: "Förteckning på de böcker, som af Rector Scholæ Mag. A. Salmenius blifwit skänkte till Wenersborgs Lärdoms Scholas Bibliothek den 1 september 1827". Av denna katalogs¹⁾ 64 sidor upptagas 59 av den Gyllenheimska donationen. Den synes ha omfattat 936 "volymmer", därav dock ett hundratal småskrifter jämte kartor och tavlor. Förutom vad som angives i testamentet synas nämligen några tavlor från det Gyllenheimska hemmet ha åtföljt donationen till skolan eller möjligen förvärvats dit genom inköp.

Kartorna, under vilken rubrik man finner också sådana bildverk som "Le Jeu de Sages" och "Le Jeu des Amours" samt den förut omtalade "Les Degouts de Mariage", utgjordes i övrigt huvudsakligen av Hermelins Svenska Kartor samt av väg- och postkartor över Sverige, Frankrike och Tyskland. Man finner också Marells karta över Väneren av år 1773.

Till Tabeller räknas sådant som "Andelig Spegel" och "Tabell öfwer de till Philosophien hörande Wettenskaper", "Tabell öfwer Miltalet mellan svenska och finska städer" och "Tabell för fastigheters värdering" jämte en "Plan för Globe-Compagniet".

---

¹⁾ Av katalogen torde utom Kungl. Bibliotekets exemplar finnas bevarat endast ett enda exemplar, läroverksbibliotekets eget, som skolans nuv. rektor Bo V:son Lundqvist älskvärt låtit tillhandahålla mig i Linköpings Stiftsbibliotek.

Tavlorna bjuda oss mer av intresse. Då man läser förteckningen över dessa, kännes det ledsamt, att "En liten Teckning föreställande aflidne Rådman Ingman" med glas och ram och "Två Portraiter, af Leer, föreställande aflidne General Auditeuren och Dess Fader" icke längre kunna tjäna till illustrerande av denna lilla minnesteckning. De finnas ej mera, varom mera nedan. Bland tavlorna uppräknar katalogen också "En Chinesisk Tafla på glas föreställande en människa och en häst". "Ett gammalt Portrait i olja" väcker också ens nyfikenhet, som ej kan stillas. För övrigt synas tavlorna bestått av kopparstick. Porträtten av den berömde tyske filosofen Johan August Eberhardt (f. 1739, d. 1809), av Voltaire och Magnus Stenbock, alla med glas och ram, voro säkerligen kopparstick.

Under rubriken Tillägg upptager katalogen donators adelsdiplom, det runda läsbordet, hyllor och bokskåp, en lyfttrappa, en runstav skuren på käpp, en engelsk barometer och en termometer.

Böckerna äro i katalogen icke ordnade efter sitt innehåll utan äro på tidens manér redovisade in folio, in quarto, in octavo och in duodecimo. Folianterna voro sex: "Heimskringla" från 1697, "Wästgötha Lagbok" från 1663, "Wilkina Saga" och "Niflunga Saga" från 1715, Cedercronas "Wapenbok" från 1746, "Kungl. Maj:ts Förordning om Fyra Riddare-Orden från 1798" samt en "Samling av domar och utslag" i manuskript.

Böckerna i övrigt utgöras främst av en icke föraktlig samling av juridiska verk, bestående av mer än 150 volymer av såväl svenska som utländska författare, en samling av stort intresse såsom redovisande en tydligen vaken och av sitt kall intresserad svensk domares yrkesbokförråd för 125 år sedan.

Den svenska skönlitteraturen från Gyllenheims egen och hans faders tid är väl representerad. Man finner samlade ar-

beten och enskilda verk av Adlerbeth, Creutz, Franzén, Gyllenberg, Hallman, Kellgren, Kullberg, fru Lenngren, Leopold, Lidner, Lindegren, Mörk, fru Nordenflycht, Oxenstierna, Silverstolpe, Stenhammar, Wallenberg, Wallmark m. fl. Bland den rikligt företrädde — med ej mindre än 384 volymer — franskspråkiga litteraturen träffar man först Diderot's och d'Alambert's mäktiga "Encyclopedie" i 36 volymer med plancheband, Voltaire i den samlade Baselupplagan 1784—90 i 71 volymer, 37 volymer Rousseau jämte ett flertal märkligare författare från 1700-talet.

I övrigt förekomma en mängd praktiska handledningar, såsom tidstypiska handböcker för bruksbetjänter, getherdar, brunnsgäster och silkesmaskodlare, avhandlingar om åskledare och telegrafer jämsides med sådana verk som Bartholins "Philosophiska Bref om Själens tillstånd wid Kroppens död" och "Försök till vederläggning af Jungs Förklaring öfwer Johannes Uppenbarelse".

Katalogen är mycket svåröverskådlig, ty fränsett den gjorda uppdelningen av böckerna efter storlek, äro de i katalogen tydligen upptagna efter som de händelsevis stodo i hyllorna, så att man t. ex. påträffar juridiska verk på ett flertal skilda ställen i katalogen.

Så gott som undantagslöst synes den stora och förnämliga boksamlingen gått sin förstörelse till mötes vid stadens nästan totala förintelse genom brand år 1834.

Uti av särskilda sakkunniga den 28 februari 1923 avgivet "Betänkande och förslag angående läroverks- och landsbibliotek" (Stockholm 1924) omtalas i redogörelsen för Vänersborgs läroverks bibliotek den gyllenheimska donationen, som säges ha omfattat omkring 860 arbeten jämte en mängd småskrifter, kartor och tavlor. Det uppgives där, att vid 1834 års eldsvåda av gyllenheimska donationen räddades omkring 245 arbeten, över vilka förteckning finnes i biblioteket. Dessa

uppgifter äro icke till alla delar riktiga. Vid 1834 års brand räddades så gott som intet av den gyllenheimska donationen. Rubriken till den i betänkandet omtalade förteckningen — underskriven den 18 november 1834 av borgmästaren J. M. Bergius och vice pastorn i staden Anders Sjöberg — lyder: "Förteckning öfver de wid eldswådan i Wenersborg för derwarande Lärdoms-Skolas Bibliothek bergade Böcker och andra tillhörigheter." Förteckningen, som upptager 245 bokverk, utger sig således icke för att vara en förteckning över vad som bärgats av den gyllenheimska donationen utan avser överhuvudtaget vad som räddades av skolans hela bibliotek. Att så är förhållandet visar också själva förteckningen vid en jämförelse med 1829 års tryckta katalog över den gyllenheimska samlingen. Det är endast några stycken böcker i förteckningen, vilkas titlar återfinnas i katalogen, och dessa böcker kunna ju vara sådana, som funnits både i skolans tidigare boksamling och i donationssamlingen. Förteckningen upptager emellertid utom de 145 böckerna också bl. a. en barometer och ett porträtt av Magnus Stenbock, och om dessa föremål torde man med hänsyn till deras förekomst i 1829 års katalog med visshet kunna påstå, att de härstammat från Gyllenheims donation.

De till bibliotekets förkovrande donerade aktiebrev i Trollhätte- och Göta Canallbolagen finnas fortfarande i behåll. Frälseräntorna av Nyböle och Norra Torp äro sedan länge avlösta och förvandlade till penningkapital. Biblioteksfondens kapitalbehållning utgjorde den 30 juni 1947 kronor 10.236:24, av vars avkastning enligt Kungl. Maj:ts beslut vid avlösningen av frälseräntorna 20 procent årligen skall läggas till kapitalet. Återstoden användes alltjämt till förkovrande av läroverkets bibliotek, man får antaga endast med "sådana böcker och litteraira arbeten, som kunna anses ega classiskt värde."

De enligt 17 och 18 punkterna i testamentet donerade fonderna till meddelande av understöd till fattiga, i lancasterskolan undervisade barn, som uppnått 14 års ålder, samt för späda fattiga barns försörjning utgöras numera, sedan frälseräntan av Edslingetorp blivit avlöst och lägenheten Fredrikslund med Vårtäppan enligt Kungl. Maj:ts tillstånd år 1904 blivit för 15.000 kronor försåld, av tvenne av en särskild styrelse förvaltrade fonder, vilkas räkenskaper föras av kyrkoherden i staden. Den för barn över 14 år avsedda fonden uppgick den 1 januari 1947 till 18.890 kronor 94 öre och fonden för yngre barn till 29.314 kronor 20 öre. Sammanlagt utdelades under år 1946 understöd med 1.430 kronor.

* * *

Eric Gustaf Gyllenheims levnadsöden äro på intet sätt så märkliga, att de påkalla eftervärldens uppmärksamhet i vidare kretsar. Hans levnadslopp är ju uteslutande av lokal-historiskt intresse. Men detta kan ej sägas vara alldeles obetydligt. Redan hans egenskap av medlem av en gammal Vänersborgssläkt, som i mer än 100 år där varit verksam och intagit en ansedd ställning, gör Gyllenheim förtjänt av ett visst intresse, och det sätt, på vilket han förfogat över sin förmögenhet till fromma för sentida inbyggare i fädernestaden, har varit anledning nog att försöka klarlägga och framställa Gyllenheims levnadsöden.

BERTEL HALLBERG.

Släkten INGMAN i Sverige.

Släkten INGMAN, ursprungligen härstammande från Tyskland eller Belgien, har fått sitt egentliga hemvist i Finland, där den talrikt fortlever och särskilt haft många representanter inom akademiskt bildade kretsar. I LAGUS' Åbo akademis studentmatrikel och CARPELAN's Helsingfors universitets studentmatrikel 1828—1852 återfinner man ej mindre än 34 studenter med namnet Ingman.

Professor AXEL BERGHOLM behandlar i sitt 1901 på finska språket utgivna släkthistoriska verk *Sukukirja* ("Släktbok") utom den stora släkt INGMAN¹⁾, varav en gren på Karl XII:s tid överflyttade till Sverige och vars där bosatta ättlingar gjorts till föremål för den här föreliggande släktsammanställningen, ytterligare tre — mindre omfattande — släkter med samma namn. Det förefaller dock troligt, att alla dessa fyra släkter i själva verket ha gemensamt ursprung eller i varje fall stå i släktsamband med varandra.²⁾

Den svenska grenen av Bergholms "huvudfamilj" Ingman behandlas av honom ganska summariskt, och han upptager överhuvudtaget icke mer än medlemmarna av den första svenska generationen, kronofogden ANDERS INGMANS (d. 1728) i Sverige bosatta söner och deras närmaste avkomlingar.

Några kortfattade upplysningar om de svenska släktmedlemmarna finner man hos SJÖSTRÖM: *Vermlands Nation i Lund* (1908) och *Västgöta Nation i Lund* (1911), till vilka här åtskilliga tillägg kunnat göras. Den kände bygdeforskaren A. G. BÖRDH har i tidningen *Elfsborgs*

---

¹⁾ Den mest kände medlemmen av denna släkt torde vara LAURI JOHANNES INGMAN, f. 1868, d. 1934, teol. d:r, professor, Finlands statsminister 1918—19 och sedermera i flera omgångar kyrko- och undervisningsminister, till dess han 1930 blev Finlands ärkebiskop.

---

²⁾ I tidskriften *GENEALOGICA* (Hfors) 1919 har Stig Lund publicerat några kompletterande uppgifter till Bergholms tab. 46 om släkten Ingman.

läns Annonsblad 1944, nr 103, publicerat en uppsats om släkten Ingman i Sverige, särskilt dess på Dal bosatta medlemmar.

Vad som här nu meddelas utgör en sammanställning av från skilda tryckta källor hämtade uppgifter, kompletterade med sådana från församlingsböcker, bouppteckningar, mantalslängder och domböcker m. m., samt avser huvudsakligast tiden före år 1800. Nu i Sverige levande personers med namnet Ingman samhörighet med den här ifrågavarande släkten har tillsvicare måst lämnas outredd.

Redogörelsen för de i Sverige bosatta medlemmarna av släkten är således ofullständig, särskilt i nämnda avseende. Men även i åtskilliga andra stycken skulle utredningen säkerligen kunnat fullständigas. Jag har dock av flera skäl ansett försvarligt och lämpligt att i det föreliggande skicket publicera mina anteckningar som en bilaga till uppsatsen om Eric Gustaf Ingman-Gyllenheim.

BERTEL HALLBERG.

Tab. 1.

MATS MISCH hette en från vallonska Flandern eller Sachsen till Sverige i mitten av 1600-talet inkallad lod- och grytstöpare, som på 1650-talet överflyttade till Finland och där hade anställning vid Svartå bruk i Karis s:n i Nylands härad. Av namnet på den gård i Karis, där han var bosatt — Ingvallsby — togo sig hans söner efternamnet INGMAN.

Hans hustrus namn är okänt.

Barn:

1. MATHIAS, se tab. 2.
2. ANDERS, se tab. 3.
3. ERIK, d. 1728; kronofogde i Raseborgs västra fögderi (Sukukirja tab. 39).
4. HENRIK, d. 1740; rådman i Ekenäs (Sukukirja tab. 47).
5. JOHAN, häradsskrivare? i Raseborgs fögderi.

Tab. 2.

MATHIAS (son av Mats Misch, tab. 1), d. 1740; handelsman och senare ägare av Mörby rusthållsgård i Pojo s:n (Sukukirja tab. 7).

G. m. Margareta Groot.

Barn:

1. GABRIEL, häradsskrivare (Sukukirja tab. 8).
2. EVA MARIA, f. 1707, d. 1782; g. m. sergeanten Johan Otto Foeder.
3. SIGFRID, f. 1709, d. 1769, student i Åbo, nyl., 1728; kyrkoherde i Pojo och fr. 1758 i Ekenäs (Sukukirja tab. 10).
4. BRITA MARGARETA, f. 1710, d. 1769; g. m. rådmannen i Ekenäs Erik Wulff.
5. HENRIK, f. 1711, d. 1768, stud. i Åbo, nyl., 1729; rusthållare (Sukukirja tab. 14).
6. CARL, f. 1713, d. 1782; gårdsfogde, sedermera postmästare i Ekenäs (Sukukirja tab. 37).

HENRIK INGMAN disputerade 1740 21/5 under Johannes Browallii presidium "De Euripis—vulgo Mahlströmen". Den tryckta disputationen är försedd med åtskilliga dedikationer, först till "nobilissimo atque gerisissimo domino Carolo Klick ad legionem pedestrem provinciae aboensis chiliarchae locum tenens, mecenato magno", d. v. s. till överstelöjtnanten vid Åbo läns infanteriregemente Carl Klick (f. 1685, d. 1759). Därefter riktar sig respondenten på tyska språket till "dem Hoch-Edlen Herren Hr ANDREAS INGMAN, wohlbetrautem Gouvernements-Cammerier in Wenersburg, wie auch dem wohledlen Herren Hr ELIAS MAGNUS INGMAN, wohlbetrautem Casseur bey der Königl. Banque in Stockholm und dem wohledlen Herren Hr FRIEDRICH INGMAN, wohlbetrautem Ampts-Vogte der Vogteyen Acker und Dagö in Gripsholm". Dessa tre herrar kallas för respondentens "allerseits hochgeehrtesten Vettern und respect. Patronen."

Med inledningsorden "Hochwerthen Kleeblatt" följer så en på tyska språket avfattad hyllningsdikt till dem undertecknad: "Untertänigster und gehörsamster Diener und Vetter Henricus Ingman". Härefter följer på svensk vers dedikation till "handelsmannen wälädle och wälachtade Hr

MATHIAS INGMAN, min högtärade käre fader," till respondentens bröder GABRIEL INGMAN, praetor territorialis, SIGFRID INGMAN, saccellanus och rector scholae i Ekenäs, och CARL INGMAN, inspector praediorum Fogelöö in Ostrogothia.¹⁾ Dedikationerna avslutas med en sådan till handelsmännen i Ekenäs Johan Lilia och Lars Hielmerus.

Tab. 3.

ANDERS INGMAN (son av Mats Misch, tab. 1.) var kronobefallningsman (kronofogde) i Nylands södra fögderi eller Raseborgs västra härad, då han under de svåra krigsoroligheterna 1713 med sin familj flyktade till Sverige. Han och hans hustru återvände till Finland, där han avled 1728 på Norrby i Snappertuna kapellförsaml. av Karis s:n. Åtminstone fyra av hans barn förblevo i Sverige.

Gift 1696 i nov. m. CATHARINA ELISABETH STRENG, dotter av tullinspektoren Elias Streng och Helena Leander, som var lagläsaren Elias Leanders dotter.

Barn:

1. FREDRIK, f. 1698, se tab. 4.
2. CATHARINA, f. 1700, d. 1772 27/4; g. m. landsfiskalen i Nylands län GUSTAF JOHAN BLÄFIELD, f. 1696, d. 1754.
3. ANDERS, f. c:a 1700, se tab. 6.
4. ELIAS MAGNUS, f. 1704, d. 1773, kammarrevisionsråd, adlad NORDENSTOLPE, bekant såsom grundare av Rörstrands porslinsfabrik. Angående hans gifte och ättlingar se Elgenstiernas Ättartavlor.

¹⁾ Praetor territorialis: kronobefallningsman; praedium: lantgods. Någon gård med namnet Fogelö (Fågelö) finnes ej i Östergötland, men flera sådana i Södermanland och en på Lovö i Sthlms l., alla relativt obetydliga, samt en på Torsö i Vänern, utgörande västra delen av den stora ön, ett betydande gods om 9 mantal, under 1600- och 1700-talen ägt av ätten Posse. Kan Ostrogothia vara felskrivning eller misstag för Vestrogothia?

5. JONAS, f. 1713, se tab. 9.
6. KRISTINA.
7. ANNA MARIA, g. efter 1738 m. köpmannen KARL ACHRENIUS i Helsingfors.
8. SOFIA, g. efter 1738 m. häradsskrivaren HÖÖK.

Tab. 4.

FREDRIK (son av Anders Ingman, tab. 3), f. 1698, d. 1759 13/1 i Borås, "så när 61 år"; var mönsterskrivare vid Armfeltska armén 1718, utnämndes 1727 27/4 till kronofogde i Åkers och Daga h:ds fögderi i Gripsholms län och bodde i Mariefred; sökte 1731 17/11 och 1734 1/3 landskamreraretjänsten i Södermanlands län. Utnämnd till borgmästare i Borås 1743, tillträdde 1744. Riksdagsman för Borås 1746—47 och 1755—56.

Gift m. ELSA BEATA SPRINGER, f. 1695 (Borås hflgd), död i Borås 1762.¹⁾

Barn:

1. ANDERS. "Herr Anders Ingman" är antecknad i Borås hflgd hos fadern endast år 1746. Student i Uppsala sörml. 1742 22/2. Skrivare i kammarkollegium.²⁾
2. CARL FREDRIK, se tab. 5.
3. BARBRO CATHARINA, f. 1721 (Borås hflgd), d. efter 1771; g. 1760 i Eskilstuna efter lysning i Borås i början av året m. komministern i Eskilstuna BENGT THOMASSON CARELIUS, f. i Frustuna c:a 1700, d. 1771, i dennes 2. gifte (g. l. m. Karin (?) Geting).

¹⁾ Stod hon i släktskapsförhållande till den från de s. k. principalatsstriderna vid 1742—43 års riksdag bekante grosshandlaren i Stockholm Christopher Springer?

²⁾ Han kan möjligen vara identisk med den Anders Fredrik Ingman, som var bokhållare å byteskontoret i kammarkollegium, då han 1759 30/10 skriver ang. kammarförvanttjänst och 1761 9/4 ang. kronofogdetjänsten i Frösåkers och Nordinghundra fögderi. (Befordringsakter, R, A.).

4. ANNA MARIA, d. 1802 19/4 på Kumla i Härad, Södermanl. l., nära 79 år; g. 1746 6/5 i Borås m. bokhållaren PETIER HEDENSTRÖM.¹⁾
5. ULRIKA BEATA, f. 1731 (Borås hflgd), d. i Göteborg 1800; g. 1755 18/9 i Borås m. komministern i Göteborgs domkyrkoförs. fil. mag. LARS NORDBLOM, f. i Getinge 1726 10/8, d. i Göteborg 1807 10/10.
6. HEDWIG SOPHIA, f. 1732, d. 1758 9/9; g. 1749 25/6 i Borås m. språkmästaren i Uppsala, hovjunkaren CARL GUSTAF MANNERCRANTZ i dennes 1. gifte.
7. CHARLOTTA FREDRICA, f. 1737 (Borås hflgd). Bodde ogift i Borås med modern 1761.

Tab. 5.

CARL FREDRIK (son av Fredrik Ingman, tab. 4.), d. 1777 20/5, stud. i Uppsala 1742 22/2, sörml., samtidigt med brodern Anders. Notarie i Södra kämnärsrätten i Stockholm och i poliskollegium.

Hans hustru, som var död före mannen, är till namnet okänd.

Barn:

1. FREDRIK, f. 1751, handelsbokhållare i Lissabon.
2. BEATA ELISABETH, f. 1752 i Stockholm, d. 1827 8/6 i Eksjö, ogift. Vistades 1777 i Växjö. Inflyttade 1806 från Vreta Kloster till Linköping, där hon inköpt gården nr 34 S:t Kors kvarter (Storgatan 60). 1807 inflyttade också dit mamsell Beata Sophia Chytraeus, mamsell

¹⁾ Hedenström var länsmansson från Härad: stud. i Uppsala, sörml., 1735 men lämnade studierna o. blev ledamot av en skådespelartrupp, som uppträdde på marknader; återvände emellertid till ordningen och slutade sina dagar som kronofogde i Åkers o. Daga fögderi (Lagerholm: Sörml. Närkes Nat. i U.).

Helena Sophia Willkommen och fröken Sophia Charlotta Tham med 4 pigor. Mamsell Ingman flyttade till Älvestad, Österg. l., 1811 25/9 tillsammans med mamsell Chytraeus. Mamsell Willkommen återflyttade till Vreta Kloster och fröken Tham försvinner ur hflgd. I Älvestad bodde Beata Elisabet I. hos friherrinnan Christina Elisabet Gyllencreutz på Karlshovs säteri till 1816, då hon flyttade till Eksjö.

3. ELIAS, f. 1755.

4. LOVISA CATHARINA, f. 1761.

5. MARIA ULRICA, f. 1763.

De tre sistnämndas öden äro okända.

Tab. 6.

ANDERS (son av Anders Ingman, tab. 3.), f. c:a 1700, men säges ock vara född 1683. E. o. kammarskrivare i kammarkollegiets andra provinskontor och i kammarrevisionen 1733 3/4. Landskamrer i Älvsborgs län 1734 9/5 med assessors titel från 1741 31/12. Borgmästare i Vänersborg 1752. Riksdagsman för staden 1755—56 och 1760—62 men måste på grund av sjukdom återvända hem i april 1761. Död 1761 29/6.

Om borgmästaren Ingman se CORIN: Vänersborgs Historia I och HALLBERG: Anteckningar om landssekreterare och landskamrerare i Älvsborgs län (V. S. G. Årsskrift 1939).

Han var en mycket dugande ämbetsman och får det vitsordet, att han "ansenligen förbättrat stadens inkomster och ådagalagt en besynnerlig omsorg, möda och flit för det, som länt till stadens förmån". Men han fick röna mycket motstånd i sin ämbetsutövning, särskilt från stadens hantverkare, som ansågo, att han icke tillbörligt tillvaratog deras intressen. Han förekommer i mantalslängden för år 1740 med två drängar, två pigor och ägde då gården nr 36 i kvarteret Kransen. Som landskamrerare hade han åtnjutit räntan från Åsaka Tholgård, numera kallat Storegården, samt av Lerums Uppgård i Väne-Åsaka s:n. Han ägde lantgården Lockered vid Vänersborg med tegelbruk, kvarn vid Göta älv och säteriet Bryggum i Västra Tunhems s:n. 1754 23/9 ingår han till rådstuvurätten sitt och sin hustrus testamente. De hade egendom både

i staden och på landet, förvärvat under äktenskapet med undantag av den lilla del de ärvt efter hustruns moder Sofia Åkerblom. Testamentet innehöll, att alla deras barn skulle ärva lika och jämnt taga arv, dotter så god som son. Då han 1755 23/6 valdes till riksdagsman med dagtraktamente av 5 dlr samt 150 daler till resekostnader, ställdes också till hans förfogande under riksdagen 1.200 dlr "för en eller annan stadens angelägenhets utförande", vilket nog betyder, att pengarna skulle användas till mutor. 1755 23/1 fick han vid rådstuvurätten uppbud å en del i en i stadskyrkan belägen, murad och med en uthuggen täljsten betäckt grav, som han för 33 dlr inköpt, och 1756 13/2 sökte han lagfart å framlidne komministern Anders Almgrens i stadskyrkan vid västra dörren på högra sidan om ingången belägna, något upphöjda, murade och kringbyggda grav, som han på offentlig auktion inropat för 44 dlr. 1757 byggde han sig ett nytt hus och fick för ändamålet lån ur stadskassan. Husbygget synes ha pågått ännu 1760, ty då får han låna 36 tunnor lim, d. v. s. kalk.

Gift m. ANNA SOPHIA HÖK, f. 1711, d. 1791 3/6, dtr av landskamreraren i Älvsborgs län, assessorn Jonas Hök och Sofia Åkerblom.

Barn:

1. JONAS, f. 1734, se tab. 7.
2. ANDERS FREDRIK, f. 1740, se tab. 8.
3. ANNA SOPHIA, f. 175(0), d. 1777 20/2, 27 år gl. gift 1768 m. sin svåger amiralitetslöjtnanten GUSTAF BERNHARD GYLLENBERG, f. 1743 1/12, d. omkr. 1780.
4. ANNA MARIA, f. 175(6), i Vänersborg, d. 1810 26/10, 74 år gl., g. m. barnhusinspektören, handelsmannen i Uddevalla JOHAN ANDERS DAHL, död i U. 1793 23/8, 63 år gl, i dennes 2. gifte. Makarna Dahl-Ingman levde skilda, och i bouppteckningen efter mannen nämnes ej hustrun annat än som fordringsägare hos mannen. Hon nämnes ej heller i arvskiftet efter honom.
5. SOPHIA CATHARINA, död före 1776, g. efter 1763 3/5 m. amiralitetslöjtnanten JOHAN AXEL SJÖBERG i dennes 2. gifte. (Han var g. 1. m. Eva Elisabet Holmdorff, död i Håby (Sunnerviken) 1760 30/6, och gifte sig 3. 1776 30/1 i Spekeröd m. Maria Christina Westergren). Sjö-

berg avled i Uddevalla 1804 1/2, 74 år gl. Makarna Sjöberg-Ingman voro 1764 bosatta i Herrestads s:n, Lane h:d, Bohusl.

Tab. 7.

JONAS (son av Anders Ingman, tab. 6), f. 1734 i Vänersborg, d. 1808 4/5 på sin gård Araskog i Brandstads s:n; student i Lund 1755 28/2; examen iuridicum 1756 1/6. Auskultant i Göta hovrätt 1756 6/7. Häradshövding i Färs och Frosta h:d i Skåne (var detta 1765); hade lagmans titel 1790 men ej 1789.

Gift m. HELENA ULRIKA ENGESTRÖM, f. 1742, d. 1786 i Lund, dtr av notarien i Göta hovrätt, v. häradshövdingen Carl E. och Anna Helena Junbeck.

Barn (alla födda på Fogdarp i Bosjöklosters s:n):

1. ÅKE, f. 1768 23/9, d. 1827 11/5 i Lund. Inskriven ss. stud. v. univ. i L. 1773 (vid 5 års åder). Student, skån., 1782. Jur. ex. 1784 17/12. Amiralitetsfiskal. Akademinotarie i Lund 1794. Akademisekreterare där 1821.

Han bevistade som amiralitetsfiskal kriget mellan svenska och ryska flottorna i Östersjön samt finska och viborgska vikarna. Därvid utförde han som aktor målet mot fänriken Peter Sandell eller Zandel rörande örlogsskeppet Enighetens och fregatten Zemirs olyckliga öde vid utbrytningen från Viborg 1790. Han var kusin med akademikanslern greve Lars von Engeström, vilket förklarar, att han, ehuru han ansågs oduglig till tjänsten, kunde till akademisekreterarebefattningen förbigå en förtjänt medsökande. I Esaias Tegnér's brev finner man flera uttalanden om hans oduglighet som akademisekreterare.

Gift i Lund 1813 m. INGRID MARGARETA MALM, f. i Lund 1791, d. där 1831, dtr av skräddaren Peter Malm. Makarna Ingman-Mam voro barnlösa.

2. JONAS THEODOR, f. 1769 27/6, d. 1789 9/9 genom drunkning vid Älvsborgs fästning. Sergeant vid Bohusläns dragonreg:te 1783 20/3; stabskornett 1783 2/4.

3. JOHANNA ULRICA, f. 1770, d. 1814. Gift på Fogdarp 1801 m. tullförvaltaren i Hälsingborg, Nyköping och Halmstad ISAC OLOF GRANBOM, f. 1757, d. 1821.
4. CARL ANDERS, f. 1772 16/4, d. 1843 1/2 å Serafimerlasarettet i Stockholm. Inskriven ss. stud. vid univ. i L. 1773 (vid 1 års ålder). Student, skån., 1790. Jur. ex. 1791. Kvartermästare vid Södra skånska kavallerireg:tet. Kapten i armén. Ogift.
5. ELIAS MAGNUS, f. 1774 2/2, d. 1838 24/1 i Uddevalla. Kadett vid amiralitetet 1790 13/2; stabsfänrik m. sergeants indelning vid Bohusläns dragonreg:te s. å. 25/3; löjtnant utan lön 1796 30/10; fänriks indelning 1799 3/6. Avsked 1803 8/6.
 Gift 1802 24/6 på Ammenäs i Forshälla s:n, Bohuslän, m. änkan MARGARETA LINDSTEDT, f. 1774 24/10 i Göteborgs domkyrkoförs., d. 1844 14/6 i Uddevalla, dtr till sjökaptenen Jacob L. och Margareta Chewitz. Margareta Lindstedt hade tidigare — från 1793 — varit gift m. bataljonspredikanten vid Bohusläns reg:te Daniel Törén, f. 1765 i Strömstad, student i L. 1782, död på Ammenäs 1796 16/12.¹⁾
6. JOHAN FREDRIK, f. 1776 11/1, d. 1813 23/6 i Stockholm. Inskriven ss. stud. vid univ. i L. 1785 (vid 9 års ålder). Student, skån., 1789. Jur. ex. 1798. Kanslist i justitierevisionen; e. o. kanslist å krigsfiskalskontoret; ordinarie där 1801. Avsked 1805 m. vice advokatfiskals titel.

---

¹⁾ Enl. Holmberg: Bohusläns Historia. 2 uppl. II: s. 254 har den av Vestin målade altartavlan i Uddevalla kyrka bekostats av Margareta Ingman, f. Lindstedt, som för ändamålet donerat 3.000 rdr rmt. I Skarstedt: Uddevalla kyrko- o. skolminne, s. 390, omtalas en donation å 1.000 rdr rmt av Margareta Ingman, f. FEHMAN. Uppgiften om att hon varit född F. beror på en förväxling m. hennes syster Catharina (1761—1788), som var g. m. sekreteraren Gabriel Johan Fehman (1750—1828).

Kallas också sekreterare i krigshovrätten. Han var ogift.

Tab. 8.

ANDERS FREDRIK (son av Anders Ingman, tab. 6), f. 1740 14/12, d. 1819 20/4 i Vänersborg; student i Lund, västg., 1756 och i Uppsala 1758 8/6. Jur. ex. Auskultant i Göta hovrätt 1760 20/2. Vice häradshövding. Var 1775 stadsnotarie i Vänersborg och kallas 1777 stadssekreterare där; erhöll 1786 8/4 burskap att idka handel och skutrederi; valdes till rådman 1786 24/4. Ägde 1798 tomterna 70—75 i kvarteret Kransen i Vänersborg.

Anders Fredrik Ingman fick såsom representant för sin stad spela en aktiv roll i samband med den sista påhälsning av fientliga trupper, som Vänersborg haft. I spetsen för 2.500 man beridna trupper jämte artilleri satte sig den 3 oktober 1788 den danske generalmajoren von Mansbach i besittning av Vänersborg och dess stora och viktiga kronomagasin. Efter en expedition till Åkerström vid Trollhättan återvände danskarna till staden, men huvuddelen av trupperna avtågade ganska snart till Dal, kvarlämnande posteringar vid broar och tullportar samt manskap för furagering på den kringliggande landsbygden. Den 4 november bröt återstoden av den fientliga hären upp mot Uddevalla. Före avfärden meddelade den danske generalmajoren stadens magistrat prinsens av Hessen befallning, att staden skulle utgöra en brandskatt av 12.000 riksdaler specie. Magistraten, som varken hade vilja eller förmåga att prestera den begärda summan, avsände sedermera tre deputerade till Uddevalla för att hos prinsen anhålla om förskoning eller åtminstone uppskov. De tre deputerade voro rådmännen Ingman och Söllscher samt borgaren Norrman. De fingo företräde hos prinsen, som dekreterade, att Vänersborg genast skulle betala, 8.000 rdr sp. De deputerade förbjödos att lämna Uddevalla. Rådman Söllscher lyckades emellertid fly till Göteborg, vilket föranledde prinsen att bestämma, att Uddevalla och Vänersborg skulle som contribution och brandskatt gemensamt erlägga 50.000 rdr sp. att betalas inom fyra månader. Både Ingman och Norrman skulle medföras såsom gisslan till Norge. De blevo uppkallade på Uddevalla rådstuga och befallda att för Vänersborg utfärda förbindelse på 8.000 rdr sp. Men de funno utväg "att retirera sig ut ur staden genom de danska vaktposterna till Lilla Edet, där de sågo sin säkerhet."

Gift 1769 18/7 i Västra Tunhem m. sin svägerska MARIA MARGARETA GYLLENBERG, f. 1745, d. i Vänersborg 1780

20/2, dtr av kaptenen i hessisk tjänst, kornetten vid Bohusläns dragonreg:te Eric Svante Gyllenberg och Christina Sabina Virgin.

Barn:

1. ERIC GUSTAF, f. 1773 29/4, d. 1825 23/9; ogift. Häradshövding i Tössbo och Vedbo h:ds domsaga, titulär general-auditör, adlad 1821 med namnet GYLLENHEIM.
2. CARL FREDRIC, död 1777, 4 1/4 år gammal.
3. ANNA CHRISTINA, död 1781 3/3, 10 mån. gammal.

Tab. 9.

JONAS (son av Anders Ingman, tab. 3), f. 1713, d. 1786 11/6 på Ekarebol. Han var 1738 kontorsskrivare vid länsstyrelsen i Vänersborg och var då invecklad i de religiösa separatistroligheterna i staden, vilka på sin tid väckte mycket uppscende och föranledde vidlyftiga rättegångar. Var 1745 14/3 häradsskrivare, då han skrev till kammarkollegium angående landskamreraretjänsten i Älvsborgs län; föreslogs 1752 30/6 av landshövdingen att förestå samma tjänst; blev kronofogde i Södra Dals fögderi 1756 29/3 och erhöll senare landskamrerares titel. 1773 upptäcktes vid inspektion av justiekanslern J. V. Lilliestråle oegentligheter i hans ämbetsförvaltning. "Hela landsdelen har över denne mannens vrånghet och egennytta suckat och klagat", skriver Lilliestråle i sin rapport. Ingman blev häktad men senare frigiven mot borgen. Han blev dömd till böter och ersättning, att mista tjänsten samt att stå tjuvsrätt och kyrkoplikt. Domen överklagades, och det dröjde ända till 1777, tills han blev definitivt avsatt. Han ägde Ekarebol i Bolstads s:n 1769—1781.

Gift m. MARIA SANDBERG, f. 1715 (i Grinstad?), d. 1783. Hon kallas också Maria Torbjörnsdotter och var en av deltagarinnorna i de separatistiska oroligheterna i Vänersborg.

Barn:

1. ANDERS, f. 1744, se tab. 10.
2. CARL JOHAN, f. 1747 27/5, d. 1813 7/3 i Vänersborg av vattusot. Han är den under namnet INGMAN-MANDERFELT bekante politiske äventyraren, vars växlingsrika liv skildrats av Fröding i "Ingman-Manderfelt, en äventyrare från gustavianska tiden" (Sthlm 1901).

Redan under studenttiden i Åbo och Uppsala hade han framträtt som vitterlekare och blev ledamot av både *Utile Dulci*, *Appolini Sacra* och Göteborgs vitterhetssamhälle. Under tjänstgöring vid svenska beskickningen i Petersburg gjorde han 1778 sig skyldig till stöld av ett parti ryska hovet tillhöriga gulddosor och rymde till Norge, där han dock lyckades knyta fördelaktiga förbindelser och komma sig upp både ekonomiskt och socialt. Han antog namnet Manderfelt och flyttade 1788 till Köpenhamn, där han etablerade sig som verksam spion för Sverige mot Danmark och för Danmark mot Sverige med goda inkomster från båda håll. Av svenske konungen erhöll han 1790 fullständig nåd för sina gamla förbrytelser och begåvades med titeln av "lantråd". Sedan emellertid hans både politiska och ekonomiska ställning i Danmark blivit ohållbar, återflyttade han till Sverige, där han sedan slutet av 1790-talet uppehöll sig omväxlande på Ekarebol, som han 1803 lyckats helt tillösa sig av sina syskon, i Göteborg där han var borgare, affärsman och arrendator av stadens slussverk och kvarn, och i Vänersborg, där han verkade som tidningsutgivare ("Den owäldige granskaren"), ständigt intrigerande och agiterande, så fort tillfälle bjöds. Han skulle trots sin stora och allmänt bekanta ohederlighet vara fullständigt glömd, om han icke genom sin i Köpenhamn 1790 utgivna och kort därefter av Gjörmell i Sverige publicerade skrift "Falsk Politik" lyckats få Kellgren och Thorild i harnesk mot varandra i en uppmärksammas litterär fejd, vars larm ljuder särskilt starkt och kvickt i Thorilds "En Kritik öfver Critiker", där I.-M. höjes till skyarna, under det att Kellgren i *Stockholmsposten* (1791 nr:s 8 o. 9) funnit hans skrift vara en tom och oredig deklamation och Leopold i "Den nya lagstiftningen i snillets värld" satt honom i bredd med Bjugg och Haqvin Bager.

Gift 1. 1783 7/11 i Hedrum i Norge m. INGEBORG AKE-LEYE, f. 1741, d. 1800 2/6 i Vänersborg, dtr av danske kommandörkaptenen Jens Verner A. och Marthe Bruun. Ingeborg blev 1763 g. m. den mycket förmögne ägaren

av Fossums järnverk Herman Lövenskiöld, från vilken hon blev skild. I många år var hon sedan "til almindelig forargelse" erkänd älskarinna åt greve Christian Conrad Danneskiöld-Laurwig och levde hos honom till hans död 1783. Hon gifte sig då med Ingman-Manderfelt, som en tid varit något slags intendent hos greven. Denne hade testamenterat henne 13.000 rdr, och I.-M. och hans maka förde några år stort hus i sitt eleganta hem i Kristiania, tills de 1788 flyttade till Köpenhamn¹).

Gift 2. 1801 4/6 i Göteborg m. handelsmannen Henry Greigs änka JOHANNA CHARLOTTA LAUTERBACH — hon var vid omgifftet 51 år gl. —, d. i Göteborg 1816.

I.-M:s båda äktenskap voro barnlösa.

3. ANNA SOFIA, f. 1750, gift 1796 i april m. stadskassören i Vänersborg, tituläre landssekreteraren JOHAN O. FRIDSTEDT, f. 174(5), d. 1810 29/1 i dennes 2. gifte enligt Kungl. Maj:ts särskilda tillstånd, enär han förut varit gift med hennes yngre syster; se nedan.
4. MARIA, f. 1755, drunknade 1793 9/10 i Göta älv med en dotter och två pigor. Gift m. ovannämnde Fridstedt i hans 1. gifte.
5. JONAS, f. 1759, se tab. 12.

Tab. 10.

ANDERS (son av Jonas Ingman, tab. 9.), f. 1744, d. 1816, biträdde från 1768 fadern i tjänsten, tidvis såsom vikarie, och blev jämte fadern åtalad och ådömd ersättningsskyldighet. Han blev dock senare benådad och erhöll överauditörs titel; bodde först på Ekarebol, som han övertagit av fadern 1781, och senare på Södra Strätet.

¹) Norsk Biogr. Lex. (1923), där Ingeborgs dödsår felaktigt uppgives till 1804.

Livet på Ekarebol, under den tid Anders I. bodde där med sin talrika familj, skildras utförligt av P. Wahlström i hans år 1800 utgivna "Bref till en vän under en Resa i Landsorterne".

Gift m. BRITA CHRISTINA EKELOUND, f. 1748, d. 1820 på Södra Strätet, dotter av kyrkoherden i Frändefors, prostén, riksdagsmannen, fil. magistern Peter Olavi Ekelund och hans 1. hustru Anna Catharina Rosell.

Barn:

1. JONAS PETER, f. 1772 3/6 på Ekarebol, död 1833 17/4 i Flo s:n, Skarab. l.; gjorde en sjöresa till Frankrike och Spanien 1787—88; kadett vid amiralitetet 1789; tjänstgjorde sedan vid flera lantregementen och blev 1811 regementskvartermästare vid Västgöta Dals reg:te och s. å. kapten i reg:tet; var 1809 och 1810 kommandant i Vänersborg; avsked 1816; bodde därefter 1817 å Ansgården, Lidköping, 1828 Håberg och Sjöryd per Vänersborg, 1833 Håberg, Långebacken och Vänersborg. Ogift? (Noreen: Hallands reg:te s. 461.)
2. CARL OLOF, f. 1773, se tab. 11.
3. MARIA CATHARINA, f. 1775 9/4 på Ekerud i Erikstads s:n, Älvsb. l.; g. m. kaptenen CARL EMANUEL AHLBOM, döpt 1776 6/9 i Brålanda, Älvsb. l., d. 1821 31/3 på Assmundtorp i Brålanda s:n. Hans änka levde 1839 (Brålanda hflgd).
4. ANNA BEATA, f. 1776, d. i Vänersborg 1828 13/7; g. 1809 24/12 i V. m. fältrevisorn CARL GUSTAF KEPPE, död i V. 1820 9/4, 35 år gl.
Anna Beata ägde Ekarebol från 1805, då hon fick gården i gåva av farbrodern Ingman-Manderfelt, säkerligen för att undanhålla den hans fordringsägare.
5. BRITA CHRISTINA, f. 1778.
6. ANDERS, f. 1782, d. i Vänersborg 1820 27/9 av rödsot; ogift; kallas fältkommissarie.

7. INGEBORG FREDRIKA, f. 1785.

8. ERIKA SOFIA, f. 1793.

De tre yngsta döttrarnas levnadsöden äro t. v. okända.

Tab. 11.

CARL OLOF (son av Anders Ingman, tab. 10), f. 1773 18/2 i Bolstads s:n; fick burskap som handlande i Göteborg 1806 20/6; förvaltade för farbrodern Ingman-Manderfelt den av denne arrenderade Göteborgs stadskvarn men försattes i konkurs och var sedan en tid handlande i Vänersborg, där han fick burskap 1814 31/10; kallas avskedad fältkommissarie och omtalas 1837 17/10 i Vänersborg som "fältkommissarien Carl Ingman i Stockholm". I Stockholms mantalsregister för åren 1835—38 har han och hans familj icke anträffats.

Gift 1804 21/10 i Stafnäs prästgård, Värml. l., m. SARA HÖGWALL, f. 1784 18/12, dotter till kyrkoherden Per H. och Maria Lovisa Herweghr.

Barn:

1. CHARLOTTA, f. 1805 20/12 i Göteborg.

2. CARL WILHELM, f. 1808 4/12 i Vänersborg; artillerist v. Svea artillerireg:te 1835; avsked 1838.

3. BROR ANDERS EDWARD, f. 1810 10/8 i V.

4. SARA, f. 1812 3/6 i V.

5. JOHAN AUGUST, f. 1814 16/10 i V., d. 1853 8/1, ogift, på garnisonssjukhuset i Stockholm av "chronisk alcohol-sjukdom"; studerade i Skara skola vt 1826-ht 1830: 1. konstapel vid Svea artillerireg:te 1833; degraderad till menig artillerist "på grund av oordentligt uppförande".

6. ANNA EBBA CHRISTINA, f. 1820 11/1 i V.

Tab. 12.

JONAS (son av Jonas Ingman, tab. 9), f. 1759, d. 1794 2/10 i Vänersborg; genomgick Skara skola och gymnasium; stud.

i Lund, värml., 1777; jur. ex. 1782. Var notarie vid kämnärsrätten i V., då han 1785 9/2 med bibehållande av notarietjänsten valdes till kämnär; erhöll 1790 20/12 häradshövdings titel; ägde n:ris 23—24 i kv. Kransen, som enl. bouppteckning efter honom var bebyggd med manbyggnad, innehållande förstuga, förmak, fyra små kamrar, kök, skafferi, sängkammare och två vindsrum, samt ladugård och stall, fähus, loge och foderrum, ved- och vagnsskjul jämte trädgård och till tomten hörande område av stadens donationsjord. Boet avträdde till urarvskonkurs. Tillgångarna uppgingo till 1.002:16 dlr och skulderna till 1.300:27 dlr.

Gift 1785 28/3 m. CHRISTINA ELISABET PERMÄN, f. 1759 i V., d. 1829 7/9 i V., 69 år gl., dotter av borgmästaren i V. Magnus Perman och Anna Catharina Svinhuvud.

Barn (enda efterlämnade):

CATHARINA MARIA (Cajsa-Maja), f. 1794 20/1, gift 1827 15/9 m. spegelfabrikören JOHAN FREDRIK SELLBERG, f. 1793 8/4 i Sundals-Ryr, d. 1852 7/4 i Vänersborg.

—x—

PERSONREGISTER TILL SLÄKTTABELLERNÄ.

(Siffrorna hänvisa till tabellnumren.)

Ahlbom, C. E.	10	Ingman, Anna Maria, d. 1802 ..	4
Akeleye, Ingeborg	9	„ , „ „ , d. 1810 ..	6
„ , J. V.	9	„ , Anna Sofia, f. 1750	9
Blåfield, G. J.	3	„ , „ „ , d. 1777 ..	9
Browallius, J.	2	„ , August, se Johan August.	
Carelius, B.	4	„ , Barbro Katarina	4
Chewitz, Margareta	7	„ , Beata, se Anna Beata.	
Chyträus, Beata Sofia	5	„ , „ , se Ulrika Beata.	
Dahl, J. A.	6	„ , Beata Elisabet	5
Danneskiöld-Laurwig, C. C.	9	„ , Brita Christina	10
Ekelund, P. O.	10	„ , Bror Anders Edward ..	11
Engeström, L.	7	„ , Charlotta, f. 1805	11
„ , Helena Ulrika	7	„ , Charlotta Fredrika, f.	
Felman, G. J.	7	1737	4
Fridstedt, J. O.	9	„ , Ebba, se Anna Ebba	
Geting, Karin	4	Kristina.	
Granbom, I. O.	7	„ , Edward, se Bror Anders	
Greig, H.	9	Edward.	
Gyllenberg, G. B.	6	„ , Elias, f. 1755	5
„ , Maria Margareta ..	8	„ , Elias Magnus, f. 1704 ..	3
„ , S.	8	„ , „ „ , f. 1774 ..	7
Gyllenheim, E. G.	8	„ , Elisabet, se Beata Elisa-	
Gyllencreutz, Charlotta Elisabet	5	bet.	
Hedenström, P.	4	„ , Erik Gustaf	8
Herweghr, Maria Lovisa	11	„ , Erika Sofia	10
Hielmerus, L.	2	„ , Fredrik, f. 169(8)	4
Holmdorff, Eva Elisabet	6	„ , „ , f. 1751	5
Högwall, P.	11	„ , „ , se Anders Fred-	
„ , Sara	11	rik.	
Hök, Anna Sofia	6	„ , „ , se Johan Fred-	
„ , J.	6	rik.	
Ingman, Anders, d. 1728	3	„ , „ , se Karl Fred-	
„ , „ , d. 1761	6	rik.	
„ , „ , stud. 1742 ..	4	„ , Fredrika, se Charlotta	
„ , „ , f. 1744	10	Fredrika.	
„ , „ , f. 1782	10	„ , „ , se Ingeborg	
„ , „ , Fredrik	8	Fredrika.	
„ , „ , se Bror Anders		„ , Gabriel	2
Edward.		„ , Gustaf, se Erik Gustaf.	
„ , „ , se Karl Anders.		„ , Hedwig Sofia	4
„ , Anna Beata	10	„ , Henrik	2
„ , Anna Ebba Kristina	11	„ , Ingeborg Fredrika	10
„ , Anna Kristina	8		

Linköping: Mantalslängder, husförhörlängder; L. A. Vadstena.
Stockholm: Passjournal, mantalslängder, husförhörlängder för Svea
artillerireg:te; Stadsark. Sthlm.
Uddevalla: Församlingsböcker, L. A. Gbg.
Vänersborg: Domböcker (Göta hovr. arkiv); Församlingsböcker (L. A.
Gbg); Mantalslängder (Kammararkivet); Borgarmatrikel
(Rådhusarkivet i Vbg).
Älvestad: Husförhörlängder; L. A. Vadstena.

*

Register till befordringsakter; Kammararkivet.

*

ÅRSKRÖNIKA 1947.

Det är inte lika lätt för mig att skriva en krönika från Vänersborgs horisont som för fröken Ada A:son Susegård att skriva "Eau de Grönköping". I motsats till den aktade kollegan befinner jag mig inte inom horisontlinjen och saknar förstahandsuppgifter. Visserligen läser jag med största behållning stadens tidning, men anteckningsbok eller sax är inte alltid till hands, och minnet har som bekant sina brister. För att bättra vad sålunda brast i mina kunskaper om vad sig i staden tilldragit under det gångna året, ringde jag vännen Gunnar Hjorth och meddelade honom min avsikt att resa upp till Vänersborg i nämnda vällovliga syfte. Jag hade närmast tänkt mig en pratstund på ungefär tu man hand, men, storvulen som han är, kallade gilleskrivaren ihop beredningsnämnden. Här, tänkte jag, måtte det bli stoff till ett par tre krönikor, när man får tillgång till så ypperliga bygdemeddelare. Men jag misstog mig. Dels blev beredningsnämnden mycket sparsamt representerad — enligt uppgift med laga förfall —, dels var det mycket litet jag fick reda på. Det är ju nämligen inte i det lysande sällskapet Par Bricole jag varje år brukar trampa i klaveret som krönikeskrivare utan i Vänersborgs Söners Gille. Antingen hade Hjorth kallat fel beredningsnämnd — det är ju inte så gott att hålla reda på alla — eller missuppfattade de närvarande bröderna situationen, för det blev mest P. B. av det hela. Lugn, gode här närvarande bricollister, det var inga ordenshemligheter, så vitt jag förstod. Som sagt, utbytet var således ringa för min

del med undantag för Harry Petersons omfattande och sakkunniga utredning angående förhållandet mellan innehållet i diverse flaskor och de påsmetade etiketterna. Huru intressant denna utredning än var, har jag tyvärr glömt det mesta, och strängt taget hör det inte hit. Det enda jag kommer ihåg är, att Harry var ense med mig om, att Punsch 47 inte är fullt så avskyvärd som etiketten.

Ja, Punsch 47 ger mig i alla fall den tillfredsställelsen, att jag kan komma in i de stora sammanhangen och lämna beredningsnämndens okunnighet åt dess öde. En parentes: Med öde avser jag ingalunda, att denna lysande nämnd inte skulle omväljas; bort förfärliga tanke! Slut på parentesen. Återknyttande mina utläggningar till meromtalade etikett förefaller den mig vara ett led i sparsamhetskampanjen. Kanske inte därför att den måste vara oerhört billig i framställning — liksom flaskans innehåll — utan fastmer genom sin avskräckande verkan. Man köper väl hellre en zebra än en sådan flaska. Detta med zebra är slagordet för dagen. "Köp inte en zebra!" är årets motsvarighet till "en svensk tiger" för några år sedan. Därmed menas, att man ska spara. Men spara lagom; i annat fall får man straffskatt. Spara dessutom inte på rysk kaviar; den måste vi äta; annars blir rysarne ledsna, och vi svenskar vill ju så gärna hålla oss väl åt alla håll. Men vi ska spara på papper och på elström och på mycket annat, som vi aldrig skulle drömt om att spara på under kriget. Men något som inte ska sparas på är ord. Ty vi ska väl ta lärdom av alla dessa visa herrar, som styra länder och riken runt om i världen och som träffas än här och än där för att bygga en ny värld. Dessa herrar prata till den grad, att man misstänker, att deras löner bli bestämda med hänsyn till det antal ord de prestera i sina många och långa tal. Orden ha blivit ersättning för handling, som överallt lyser med sin frånvaro, och så ser det ut i världen, som det

gör. Och är det någon, som vill handla, så finns det specialister på det lilla ordet nej, och bland dessa nejsägare leder kamraterna Molotov och Gromyko överlägset. Om de åtminstone ville använda det ryska ordet "nitjevo", det reder sig väl, kunde ju alltid Marshall eller annan nappa på det och försöka reda upp kaos utan deras medverkan. Men nej ska det vara.

I detta sparsamhetens år är Sparbanken i Vänersborg påpasslig nog att fylla 125 år. Något annat jubileum här i staden är jag inte underrättad om. Kungen har emellertid regerat i 40 år, vilket inte är dåligt gjort, när man blir kung vid 49 och still going strong. Han är värd vår honnör, den femte Gustaf och den femte Bernadotte.

Härom året firade vi här i Vänersborg ett märkligt jubileum: det var hundra år sedan staden hade en borgmästarinna. Mycket över hundra år blev inte den epoken i stadens historia, om det nu ska kallas för epok. Den nye borgmästaren, Jarl Prom, har emellertid en fru, en mångkunnig husfru att döma av den utmärkta tidningen Husmodern. Och om den nye borgmästaren berättas det i stadens tidning, att hans första offentliga framträdande skedde vid kröningen av årets Lucia, då han med känsloburen stämman talade om ljusdrottningen, om mörkret i världen och om dem, som levererat hennes smycken och klädning, vilken sistnämnda arrangörerna åstadkommit genom att "kontakta" fröken Krantz. Ja, se det var en uppgift i Lilla Paris.

Det är inte bara i Vänersborg det är pomp och ståt. Även i London har det festats. Där hette inte föremålet Lucia utan Elisabeth, arvtagerska till den brittiska kronan. Hennes bröllop med löjtnant Mountbatten firades med all kunglig festivitas och fick särskild glans av gammal fin engelsk tradition och gamla drottning Marys hatt. Sverige deltog litet vid sidan av genom att skicka över ett landslag, som vann tre

ségrar och spelade en oavgjord match mot Englands starka elvor. Fotbollselvor. Med engelskt sportmanship tog man nog förlusterna med ro. Merry old England har i dessa dagar användning för både sportmanship och andra goda egenskaper, då det gäller att komma på fötter igen efter krigets påfrestningar och förlusten av juvelen i den brittiska kronan. Efter 20 års upprepade fastor har nämligen Gandhi lyckats svälta fram oberoende och inbördeskrig i Indien.

För de vänersborgare, som inte ha Gandhis smak för fastor, — lätt räknade skulle jag tro — lockar frimurarelogens restaurant med nyrenoverade lokaler, som blevo färdiga i så god tid, att logens — fortfarande hoppas jag — utmärkta julbord kan serveras i värdig ram. Den, som alltjämt älskar att till maten tära sitt quantum satis, må dock taga sig i akt för den kommunistiske ledamot i stadsfullmäktige, som lär ha onda planer i det avseendet, möjligen med undantag för vodka. Låt oss emellertid hoppas, att stadens fäder icke förmenas att tömma en skål, när den restaurerande rådhusalen skall invigas någon gång nästa år. Invigningen av drätselkontorets lokaler skedde väl under enklare former antar jag, men en uppiggande kurragömma kunde man alltid anordnat där med deltagande av drätselkammarledamöter och tjänstemän. Enda sättet att lära sig hitta i alla små rum och korridorer tycker den, som trampat i de gamla lokalerna i femton år. Men annars var de nya lokalerna finfina, och det är inte utan att jag är avundsjuk på vännerna och gillebröderna Max och Kurt och Allan och Sven och alla de andra, manfolk som kvinnfolk.

Det byggs. Sakta men säkert, förefaller det. Prästgårdsbygget och brandstodsbolagets nya fastighet ha verkat halvfärdiga rätt länge nu. Men bron är färdig. Och Primus har talat om, att han provgått. Den höll. På senare tider har Vänersborgs gator blivit utmärkta. Men den uppfattningen

delar inte Bruno Sterner. Han tycker det grävs för mycket i Gasverksgatan. Han bor där. Men de här grävningarna har kanske med omläggningen av avloppssystemet att göra. Gamla hamnkanalen har blivit så fin nu, att kloakerna ska ledas bort därifrån och i stället tömmas i badvattnet vid Holmängen.

För badande vänersborgare är det annars väl ordnat. Till den härliga sandstranden vid Ursand kommer man nu med skeppet Poseidon, men om det låga vattenståndet i Väneren håller i sig, får man kanske fortsätta uppåt Takan till, om man vill ha annat än fotbad och inte är intresserad av att bygga sandfästningar. Vid Jakoben är det väl ännu tillräckligt djupt för den, som vill kasta sig huvudstupa i böljorna. Och skulle doppet bli ofrivilligt, finns det numera ett livräddningssällskap, har jag hört av beredningsnämnden. Antagligen är någon av dem med i sällskapet, annars hade dom nog aldrig talat om det.

Nordstaden saneras. Där ska skaffas luft och ljus och sol genom öppna stråk från norr till söder. Annars tycker man kanske i sitt oförstånd, att Sandelhielms brandgator tjänade ungefär samma uppgift, men felet var måhända, att de gick från öster till väster, och hade de bibehållits, så hade det ju inte blivit någon sanering. Åtminstone hade ingen märkt det. Jag skyndar mig genast att rätta vad jag skrivit, norr—söder är naturligtvis det rätta, om man vill ha sol. Men för mig gäller det ju att få ihop så mycket som möjligt av så litet som möjligt, så därför får fadäsen stå kvar — men med rättelse. Till saneringen hör väl också den nya bilparkeringen, som lär skaffa det allmänna en hel del bötesinkomster. I detta sammanhang kan nämnas, att byggnadsstyrelsen vill lägga vissa trafikanordningar i Plantaget. Ja, varför inte, om det är enda sättet att få bort Sparrebysten.

På kulturfronten finns en del att anteckna. Musiklivet blomstrar som alltid i staden, som utom egna förmågor fått

höra bl. a. världens enda hovsångarpar Beyron-Hertzberg och någon, som heter Cassado, som jag skam till sägandes inte vet om han spelar eller sjunger. Men berömd lär han vara. Operan har varit här med "Barberaren". Till denna förnämliga föreställning inbjöd skofabriken sina anställda. Förlåt en försynt fråga: Skulle inte "Läderlappen" passat bättre? Mellan teatern och läroverket är steget numera inte så långt, som man skulle kunna tro. Där har blivit en ny rektor, Bo V:son Lundqvist, och vill det sig riktigt väl, kanske han glädder elever och vänersborgare i övrigt som Josephine i det inte obekanta spexet "Napoleon". Med Gunnar som förförisk lillefar Alexander.

Apropå teater så ska Pállan Brunius avgå om ett halvår som chef för Dramaten. Hennes efterträdare blir Ragnar Josephson — kanske en teaterchef. "Kanske en diktare" måtte Svenska Akademien i det längsta säga om sina eventuella nobelpriskandidater, för de aderton förefaller inte säkra på saken, innan vederbörande uppnått en högst aktningvärd ålder. Förra året var det Hesse, i år Gide, båda har både sin första ungdom och sin bästa produktion ganska långt bakom sig. Nåja, medelåldern i akademien är ju också rätt hög, så skynda långsamt anses väl var en god regel.

Vet herrarne, att en av de aderton i somras besökte Vänersborg? Jo, Bo Bergman var här, och efter besöket skrev han en artikel i Dagens Nyheter — "Tankar på ett hotellrum" tror jag han kallade den. Han hade en del vackra saker att säga om staden och han påstår, att ingenstans i landet har han sett så många svalor svirra omkring i skyn som just här. "Tankar på ett hotellrum" är ju en hygglig titel på ett litterärt alster, men så hör ju Bo Bergman till den gamla skolan. Så här låter det annars bland boktitlarna under året: "Varför blommar inte mandelträdet?" frågar en nyupptäckt förmåga, och en annan svarar "Ingenting ovanligt". På "Feberfötter"

smyger en kvinnlig fyrttotalist omkring och skriver vers, under det att Sven Stolpe är "Lätt, snabb och öm" och Olle Hedberg har beslutat "Bekänna färg". "Statt upp, min älskade!", uppmanar Alice Lyttkens (antagligen sin man advokaten), men en annan författare har inte fullt så världsliga önskningar; han hoppas få "Kanske en ståplats i himlen". Uppfinningsrikedomen är som synes högt utvecklad i den moderna litteraturen.

Sedan Blåsut blev inkorporerat förefaller vänersborgarnas intresse för Dalbobergen ha avtagit högst avsevärt. Lydells Skogshyddan ligger där tillbommad och otillgänglig. När Skogshyddan kom till, lär Halvord på sitt grandiosa sätt ha hävdat tre särskilda skäl, varför Skogshyddan skulle ligga just på denna plats. Nu finns det säkert lika många skäl för rivning. Ska den aldrig mera öppnas, så borde den inte få stå där som en vålnad från gångna dagar, då bekvämligheten visserligen var mindre men trevnaden oändligt mycket större. Därmed är inte sagt, att Skräcklestugan skulle vara en dålig ersättning; tvärtom, den har säkert många fördelar framför gamla Skogshyddan. Men, som sagt, har Skogshyddan tjänat ut, så vore det väl skäl att låta den försvinna liksom den gamla hederliga dansbanan i Dalaborg fått göra. Låt Dalbobergen bli en naturpark och ägna omsorgerna åt Birger Sjöbergs väg och Skräcklan! Om det är något man skulle önska, när det gäller den välskötta Skräckleparken, så vore det, att den förskräckliga sockeln till soluret byttes ut — den ser ut, som vore den hämtad ur en gravvårdskatalog. Men någon skönhetsfläck ska det kanske vara.

Någon synlig skönhetsfläck på folkhemmet finns det snart inte mera. Folkpensioneringsfrågan har lösts, barnbidragen har kommit, och riksdagsmännen har fått sina pensioner. Waldemar Svenson i Ljungkile, som är en kritisk herre, är dock inte nöjd och har bl. a. upptäckt en ful fläck: ordensvä-

sendet. För honom är allt lullull på klädedräkten skönhetsfläckar i ett demokratiskt samhälle, och så motionerade han om ordnarnas avskaffande. Men se det ville inte riksdagen vara med om. Så än finns det hopp, go vänner, att Ert rockslag kan prydas med en vase eller ännu finare sak vid sidan om gillet's tjugofemårsmärke. Detta särskilt sagt med tanke på Gunnar Hjorth, som i dag når ett av sina drömmars mål: att ur åldermannens hand mottaga sitt tjugofemårsmärke. Men han har slitit och arbetat så för oss allesammans i gillet, att han gott kunde fått dispens för de felande åren för länge sedan.

Spara papper! Med nöje efterkommer jag uppmaningen och sparar nästa ark. Därmed besparar jag också bröderna obehaget att lyssna till denna stereotypa årskrönika. Detta är den tjugonde jag skrivit, och jag beundrar Ert tålamod, som i tjugو års tid kunnat med bibehållen fattning åhöra dem utan att begära mitt huvud på ett fat. Heder åt så behärskade män! Och gott nytt år allesammans!

Vänersborg den 26 dec. 1947.

ELOV NORDEN.

MINNESRUNOR 1947.

"Bort gå de, stumma skrida de, en efter en, till skuggornas värld."

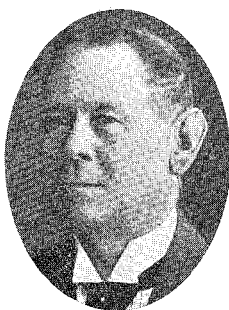
Allhärjaren har under det gångna året skördat ej mindre än åtta medlemmar av vårt gille, vilka alla på skilda sätt gjort rika insatser i samhällslivet och hedrat sitt vänersborgska ursprung. Några voro också med starkt personliga band knutna vid de här församlade gillebröderna.

Stationsinspektoren CARL THORSTENSSON avled i Vänersborg den 20 januari 1947. Han föddes där den 8 februari 1882. Efter skolstudier anställdes han år 1910 vid Uddevalla—Vänersborg—Herrljunga järnväg och var under 25 års tid stationsskrivare vid Vara station, tills han år 1933 utnämndes till stationsinspektor i födelsestaden. Thorstensson var en idealisk stins, populär — i ordets vackra bemärkelse — såväl hos allmänheten som hos järnvägsfolket till följe sin kunnighet, sin alltid tillmötesgående välvilja och sin outsinliga humor. Under sin Vara-tid togs hans

osedvanliga arbetsförmåga även i anspråk för skilda offentliga värv. — Calle Thorstensson tillhörde Birger Sjöbergs vänkrets och förde från glada ungdomsår lutan och visan med sig ut i livet. Som historieberättare var han hartnär ouppnådd. Han var en glädjespridare av stora mått, städse med hjärtat på rätta stället. — Thorstensson inträdde i Vänersborgs Söners Gille redan år 1907.

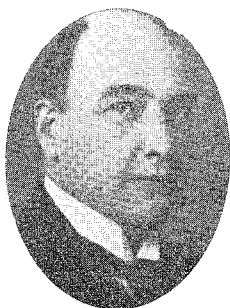
f. Lasarettsvaktmästaren GUSTAF LINDQVIST avled i Vänersborg den 16 april 1947. Han var född i Vassända-Naglum den 3 september 1874. Efter att i ungdomsåren hava ägnat sig åt militäryrket anställdes Lindqvist år 1898 såsom vaktmästare å härvarande lasarett och fick under en mer än 37-årig väl vitsordad tjänstetid bevittna denna sjukvårdsinrättnings väldiga expansion. Sin åtminstone under tidigare år knappt tillmätta fritid ägnade han hemmet och arbetareföreningen, där han också verkade träget. Från gemensamma år på Storgatan 5 bevarar gilleskrivaren tack-samt minnet av en vänsäll och hjärtevinnande hedersman. — Lindqvist invaldes i Vänersborgs Söners Gille år 1920. Han var en trogen besökare av våra stämmor.

Drätselkassören HARRY JOHANSSON avled i Vänersborg den 26 april 1947. Han föddes där den 13 november 1896. Efter skolestudier anställdes han på Vänersborgs tändsticksfabriks kontor, varifrån han för c:a 25 år sedan flyttade till stadens drätselkontor, där han avancerade till drätselkassör. Han var en plikttrogen och samvetsgrann tjänsteman. Sin arbetskraft, alltför tidigt bruten genom sjukdom, ställde han också till skilda sammanslutningars förfogande och var beordrad ordförande i kommunaltjänstemannaföreningen. — Harry Johansson sökte alltid med sitt glada och vänliga sätt vara alla till lags, och han lyckades därmed. Hans tapperhet inför ett ogunstigt öde var beundransvärd. — Johansson inträdde år 1919 i Vänersborgs Söners Gille där han, särskilt såsom energisk värvare av nya medlemmar, också gjorde verksamma insatser.

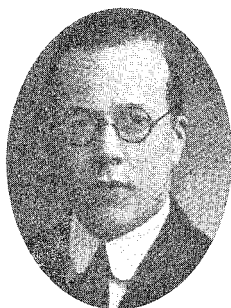
Handlanden OSCAR NYBERG avled i Göta den 2 juni 1947. Han föddes i Vänersborg den 4 oktober 1875. Efter läroverksstudier i födelsestaden reste Nyberg 19-årig till Sydvästafrika, där han anslöt sig till en forskningsexpedition, som utrustats av den kände vänersborgssonen och forskningsresanden Axel Ericsson. De 10 åren i Afrika voro äventyrsfyllda. År 1905 hemkommen till Sverige slog han sig ned i Göta, där han sedan dess drivit affärsrörelse. Oscar Nyberg medförde från sin afrikavistelse rika samlingar, som han i sitt hem trofast vårdat. Han beskrives som en gladlynt och vänsäll man. — Nyberg inträdde i Vänersborgs Söners Gille år 1923 och skulle alltså i år hava tilldelats 25-årstecknet.

f. Riksbanksrevisorn ANDERS HALLBERG avled i Uppsala den 22 juni 1947. Han föddes i Vänersborg den 31 januari 1882 och var äldste son till detta gilles stiftare, stadskassören Ferdinand Hallberg. Efter läroverks- och handelsstudier inträdde Hallberg i Sveriges Riksbanks tjänst och verkade i olika befattningar vid avdelningskontoren i Vänersborg, Karlstad, Uppsala och Kalmar, tills han år 1938 utnämndes till revisor vid Göteborgskontoret. Han hade i år pensionerats och åter slagit sig ned i Uppsala, där döden avbröt hans otium. — Anders Hallberg fick i rik måtto del av det Hallbergska gemytet. Han var en trogen son av sin födelsestad, inträdde i Vänersborgs Söners Gille som en av de första år 1905 och satt i den första styrelsen som "anordnare" eller, som det nu heter: gillevärd.

Redaktören ERIK NYBLOM avled i Lidingö den 19 september 1947. Han föddes i Vänersborg den 29 september 1873 och var son till den för äldre vänersborgare välkände överläraren Gustaf Nyblom. Efter studier vid födelsestadens läroverk och i New York samt ett kortare gästspel i landsortspressen kom Nyblom redan år 1898 till Dagens Nyheter, som han tjänade med den äran i nära 50 år. Signaturen "Mac" var all round och har karakteriserats som en av den svenska pressens förnämligaste pennor. Han blev en nyskapare. "Föreningen av respektlöshet och takt, av mänsklig förståelse och frihet från servil banalitet var hans styrka som reporter, och det var något nytt i svensk journalistik, när seklet var ungt." — Nyblom inträdde år 1919 i Vänersborgs Söners Gille, vars årsskrift också fått förmånen av hans högt skattade medarbetarskap.

1:e Stadsläkaren GUSTAF HEGARDT avled i Västervik den 30 oktober 1947. Han föddes i Vänersborg den 9 maj 1903, avlade studentexamen vid härvarande läroverk 1921, blev med. kand. i Uppsala 1925 och med lic. i Lund 1930. Efter mångsidig vidare läkarutbildning valdes Hegardt år 1935 till 1:e stadsläkare i Västervik, där han även kom att beklädas med ett flertal offentliga uppdrag. — Hegardt var en skicklig läkare och en god människa. Från gemensamma barndoms-, uppväxt- och studieår bevarar jag minnet av honom som en vänfast, varmhjärtad

och vidsynt kamrat, vars livstråd blott alltför tidigt avklippts av lieman-
nen. — Hegardt inträdde i Vänersborgs Söners Gille år 1928.

i. Översten CARL AUGUST RYRBERG avled i Stockholm den 4 november 1947. Han var född i Vassända-Naglun den 1 augusti 1874. Efter läroverksstudier här blev han militär, passerade graderna vid gamla Västgöta-Dals regemente och vid intendenturkåren, där han år 1923 blev överste och år 1928 gick på övergångsstat vid den stora regementsdöden. — Ryrberg var en man av sällsynt resning och räknades till de kända stockholmarna. Inom vår stockholmska brodersammanslutning Vänersborgs skolpojkar var han den ledande och vi råkade honom såsom sådan vid stadens 300-årsjubileum. — Ryrberg invaldes i Vänersborgs Söners Gille år 1919.

GUNNAR HJORTH.

*Sida vid sida falla de,
samlas allt fler och fler,
somliga tidigt kallade,
andra, då sol gått ner.*

*Skuggorna breda sig om dem,
vilan är djup och lång,
Domnande kvällsvind söver dem,
susar sin vaggande sång.*

Vänersborgs Söners Gilles styrelse- berättelse för år 1947.

Styrelsen för Vänersborgs Söners Gille får härmed avgiva följande berättelse över verksamheten under år 1947:

Gillet har under året varit samlat till årsstämma den 24 mars och till högtidsstämma annandag jul. Till den senare hade 44 av Gillets medlemmar infunnit sig. Förste äldermannen höll därvid föredrag över ämnet: "Gästgivare, krögare och källarmästare i det gamla Vänersborg."

Gillet årsskrift har under året utkommit med sin sextonde årgång och tillställts samtliga medlemmar.

Ur "Knut Hernströms Understödsfond" hava utdelats två julgåvor, ur "Major Oscar Wenerströms Understödsfond" en och ur Gillets allmänna kassa två julgåvor.

Medlemsantalet utgjorde vid 1947 års utgång 379, varav 10 ständiga medlemmar. Under året hava 8 ledamöter avlidit, 2 avförts på grund av stadgeföreskrift, 4 utträtt ur Gillet och 16 tillkommit.

Beträffande ålderdomshemmet med tillhörande fond hänvisas till fastighetsföreningens särskilda styrelseberättelse.

Över Gillets allmänna kassa och övriga fonder lämnas följande redogörelse:

1. ALLMÄNNA KASSAN:

Behållning från år 1946	955:66
Årsavgifter	1.875:—
Försålda årsskrifter	36:—
Försålda 25-årsnålar	9:—
Ränta	14:95
	1.934:95
Kronor	2.890:61

Bidrag till kostnaden för årsskriften	270:—	
Julgåvor	60:—	
Kostnader i samband med gillestämmor	55:15	
Lokalhyror	174:25	
Kransar och blommor	273:40	
Bankfack	10:—	
Annonser	21:60	
Trycksaker	45:55	
Porto och telefon m. m.	171:90	1.081:85
Behållning till år 1948: Innest. i bank	1.213:11	
Innest. å postgiro ..	4:30	
Kontant i kassan ..	591:35	1.808:76
	Kronor	2.890:61

2. VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES FÖRSKÖNINGSFOND:

Behållning från år 1946	3.689:92	
Ränta ..	92:22	
	Kronor	3.782:14
Behållning till år 1948: Innest. i bank	Kronor	3.782:14

3. NAMNKUNNIGA VÄNERSBORGARES MINNES FOND:

Behållning från år 1946	577:90	
Ränta ..	14:42	
	Kronor	592:32
Behållning till år 1948: Innest. i bank	Kronor	592:32

4. KNUT HERNSTRÖMS UNDERSTÖDSFOND:

Behållning från år 1946	2.040:53	
Ränta ..	66:45	
	Kronor	2.106:98
Julgåvor	50:—	
Behållning till år 1948: Obligationer	2.000:—	
Innest. i bank	56:98	2.056:98
	Kronor	2.106:98

5. HJALMAR A. LINDEDALS MINNES FOND:

Behållning från år 1946	3.996:29	
Ränta	110:10	
		Kronor 4.106:39
Behållning till år 1948: Obligationer	2.000:—	
Innest. i bank	2.106:39	4.106:39
		Kronor 4.106:39

6. MAJOR OSCAR WENERSTRÖMS UNDERSTÖDSFOND:

Behållning från år 1946	3.202:60	
Ränta	90:28	
		Kronor 3.292:88
Julgåva	25:—	
Behållning till år 1948: Obligationer	2.000:—	
Innest. i bank	1.267:88	3.267:88
		Kronor 3.292:88

7. WILHELM och NORA MALMBERGS DONATIONSFOND:

Behållning från år 1946	11.190:10	
Ränta	330:—	
		Kronor 11.520:10
Omgravering av Brättestenen	575:—	
Behållning till år 1948: Obligationer	10.000:—	
Innest. i bank	945:10	10.945:10
		Kronor 11.520:10

8. 25-ÅRSMÄNNENS FOND:

Behållning från år 1946	644:92	
Annonser i årsskriften	400:—	
Bidrag till kostnaden för årsskriften	270:—	
Ränta	18:39	688:39
		Kronor 1.333:31
Årsskriften 1947	670:—	
Behållning till år 1948: Innest. i bank	663:31	
		Kronor 1.333:31

Inom sig har styrelsen för året utsett: till andre ålderman handels-trädgårdsmästaren Anton Thernquist, till gilleskrivare taxeringsintenden-ten Gunnar Hjorth och till kassafogde bankkassören Primus Anderson.

Styrelsen har under året haft 6 sammanträden.

Vänersborg den 10 mars 1948.

BERTEL HALLBERG.

ANTON THERNQUIST.   GUNNAR HJORTH.   PRIMUS ANDERSON.

BROR FOCK.   BRUNO STERNER.   KURT HALLBERG.

Granskningsberättelse.

Undertecknade, vid ordinarie gillesstämma utsedda granskningsmän för Vänersborgs Söners Gille, få, efter fullgjord granskning av 1947 års räkenskaper och förvaltning, avgiva följande granskningsberättelse:

Vid genomgången av Gillets räkenskaper, balansräkningar och övriga handlingar har ådagalagts, att räkenskaperna blivit förda med omsorg och noggrannhet, att inkomsterna blivit i vederbörlig ordning bokförda samt att utgifterna äro behörigen styrkta.

Den av styrelsen lämnade redogörelsen över Gillets och dess olika fonder ställning är fullt i överensstämmelse med de oss förelagda räkenskaperna, och dess riktighet bestyrkes till alla delar.

Vi hemställa, att styrelsen tacksamt måtte beviljas full ansvarsfrihet för 1947 års förvaltning.

Vänersborg den 22 mars 1948.

THORSTEN GULZ.

ERIC CARLSSON.

Granskningsmän.

— :- —

Vänersborgs Söners Gilles Fastighetsförenings styrelseberättelse för år 1947.

Styrelsen för Vänersborgs Söners Gilles Fastighetsförening u. p. a. får härmed avgiva följande berättelse över föreningens verksamhet under år 1947:

Räkenskaperna utvisa följande:

ÅLDERDOMSHEMMET:

VINST- och FÖRLUSTKONTO:

<i>Inkomster:</i>		
Hyrors konto	4.146:—	
Inträdes- och årsavgifters konto	388:—	4.534:—
	Kronor	4.534:—
 <i>Utgifter:</i>		
Löners konto	1.520:—	
Bränsle konto	1.199:46	
Ljus konto	266:46	
Vattenavgifters konto	39:—	
Renhållnings konto	43:43	
Reparationers konto	426:04	
Försäkringsavgifters konto	98:83	
Skatters konto	277:—	
Räntors konto	10:07	
Diverse omkostnaders konto	197:20	
Inventariers konto (avskrivning)	97:05	
Reservfondens konto	20:—	4.194:54
Kapital konto (ökning under året)		339:46
	Kronor	4.534:—

IN- och UTGÅENDE BALANS KONTO:

	den 1/1	den 31/12
<i>Tillgångar:</i>		
Fastighetens konto	47.000:—	47.000:—
Bränsle konto	577:50	670:—
Inventariers konto	1.941:10	1.844:05
Obligationers konto	50:—	50:—
Bankräkningars konto	174:40	284:30
Kassa konto	160:67	414:78
	Kronor	49.903:67 50.263:13

Skulder:

Reservfondens konto	1.750:—	1.770:—
Låne konto	1.000:—	1.000:—
Kapital konto	47.153:67	47.493:13
	Kronor	49.903:67 50.263:13

SYSKONEN INGEBORG och GOTTFRID ELIASSONS

DONATION:

Behållning från år 1946	27.928:71
Ränta	913:21
	Kronor 28.841:92
Livränta	480:—
Behållning till år 1948: Obligationer	20.200:—
Utestående lån..	1.000:—
Innest. i bank ..	7.136:92
Kontant i kassan	25:— 28.361:92
	Kronor 28.841:92

Såsom av redogörelsen framgår har ålderdomshemmet även under år 1947 lämnat driftsöverskott. Förräntningen av det i rörelsen nedlagda betydande kapitalet är emellertid ringa. Styrelsen överväger därför fortfarande förslag, som syfta till ett bättre tillgodoseende av de ändamål, som avsetts med de i ålderdomshemsfastigheten nedlagda donationsmedlen.

Styrelsen föreslår, att reservfonden genom överföring av kapitalmedel uppbringas till stadgeenligt maximibelopp 10.000 kronor.

Inom sig har styrelsen för år 1947 utsett: till vice ordförande handels-trädgårdsmästaren Anton Thernquist, till sekreterare taxeringsintendenten Gunnar Hjorth och till kassör bankkassören Primus Anderson.

Styrelsen har under året haft 7 sammanträden, varjämte annat samråd skett.

Vänersborg den 10 mars 1948.

BERTEL HALLBERG.

ANTON THERNQUIST.   GUNNAR HJORTH.   PRIMUS ANDERSON.

BROR FOCK.   BRUNO STERNER.   KURT HALLBERG.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, av Vänersborgs Söners Gilles fastighetsförening utsedda att granska föreningens räkenskaper för år 1947, få härmed avgiva följande berättelse:

Räkenskaperna äro förda med god ordning och reda samt utgifterna styrkta med behöriga verifikationer.

Fastighetens förvaltning har handhåfts på bästa sätt.

Föreningens ställning framgår av den i styrelsens berättelse avgivna redogörelsen, vilken är i full överensstämmelse med de av oss genomgångna räkenskaperna, vilka av oss bestyrkas.

Vi tillstyrka, att styrelsen tacksamt beviljas full ansvarsfrihet för 1947 års förvaltning.

Vänersborg den 22 mars 1948.

THORSTEN GULZ.

ERIC CARLSSON.

Revisorer.

— :- —

Sammanställning över Vänersborgs Söners Gilles tillgångar vid utgången av år 1947.

Allmänna kassan	1.808:76	
Vänersborgs Söners Gilles Försköningsfond	3.782:14	
Namnkunniga Vänersborgares Minnes fond	592:32	
Knut Hernströms Understödsfond	2.056:98	
Hjalmar A. Lindedals Minnes fond	4.106:39	
Major Oscar Wenerströms Understödsfond	3.267:88	
Wilhelm och Nora Malmbergs donation	10.945:10	
25-årsmännsens fond	663:31	27.222:88
Ålderdomshemmet	49.263:13	
Syskonen Ingeborg och Gottfrid Eliassons donation	28.361:92	77.625:05
		Kronor 104.847:93

— :- —

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES

MEDLEMMAR

1947.

Medlemmar.

	Födelse- år	Inträ- desår
ALMGREN, BOO, Köpman, Borgholm	1908	1943
ALMQVIST, HARRY, Byråföreståndare, Vänersborg	1894	38
ALMQVIST, HENNING, Folkskollärare, Vänersborg	96	46
ALMQVIST, SVEN, Studerande, Vänersborg	1931	46
ANDERSSON, ALVAR, Handelsbiträde, Vänersborg	16	45
ANDERSSON, ARNE, Folkskollärare, Stockholm	17	43
ANDERSSON, AXEL, Sanatorievaktmästare, Vänersborg	01	30
ANDERSSON, ERIK, Elektriker, Göteborg	1897	40
ANDERSSON, ERIK T., Förman, Vänersborg	96	30
ANDERSSON, FRITIOF, Rättare, Vänersborg	97	42
*ANDERSSON, GOTTFRID, f. d. Överpostiljon, Uddevalla ..	78	07
ANDERSSON, GUSTAF, Reparatör, Vänersborg	1901	32
ANDERSSON, GÖSTA, Syssloman, Borås	13	46
ANDERSSON, JOHN, Grosshandlare, Vänersborg	10	29
ANDERSSON, JOHN, 1:e Reparatör, Falun	1896	43
ANDERSSON, KARL, Metallarbetare, Göteborg	96	45
*ANDERSSON, KNUT, Verkstadsägare, Vänersborg	81	09
ANDERSSON, OSCAR, Elektriker, Vänersborg	97	38
ANDERSSON, OSCAR, Förman, Vänersborg	92	42
*ANDERSON, PRIMUS, Bankdirektör, Göteborg	78	06
*ANDERSON, PRIMUS, Bankkassör, Vänersborg. <i>Gillet</i> <i>kassafogde</i>	98	18
ANDERSSON, RAGNAR, Handelsbiträde, Vänersborg	1919	35
ANDERSSON, RICHARD, Snickare, Vänersborg	1874	47
ANDERSSON, STIG, Socialvårdssyssloman, Vänersborg	1918	45
ANDERSSON, TORSTEN, Apotekare, Skövde	1896	32
ANDREASSON, HARRY, Arkitekt, Vänersborg	1901	30
ARVIDSSON, BIRGER, Schaktmästare, Köping	1897	46
ARVIDSON, STELLAN, Rektor, Hudiksvall	1902	28
BACK, HENRIK, Konditor, Vänersborg	1896	43
BACKMAN, GUNNAR, Bankkassör, Arvika	90	45
*BARKSTEDT, LUDVIG, f. d. Bankkamrer, Alingsås	82	06
BARKSTEDT, SIGURD, Apotekare, Vänersborg	85	30
*BECKEMAN, BENNO, Direktör, Stockholm	78	19
*BECKEMAN, KNUT, f. d. Hamnkapten, Uddevalla, <i>ständig</i> <i>medlem</i>	80	15
BENGTTSSON, HJALMAR, Sjukvårdare, Vänersborg	1905	33
*BERG, FRITZ, Boktryckare, Vänersborg	1884	08
BERGGREN, ERIK, Fil. mag., Vänersborg	1911	32

BERGLUND, FOLKE, Sjökapten, Vänersborg	1910	1945
*BERGLUND, FRITIOF, Handlande, Vänersborg	1884	21
BERGLUND, GÖSTA, Övermaskinist, Vänersborg	1920	43
BERGMAN, AXEL, Handlande, Vänersborg	1898	46
BERGSTRÖM, AXEL, Landskamrerare, Falun	92	26
*BERGSTRÖM, GUNNAR, Tandläkare, Örebro	1906	23
BERGSTRÖM, TORSTEN, Tandläkare, Hälsingborg	12	29
BERRMAN, GÖSTA, Folkskollärare, Göteborg	10	43
BIEL, GÖSTA, Rederitjänsteman, Lerum	11	46
*BIEL, CARL, f. d. Sjökapten, Vänersborg	1874	15
BJÖRNDAHL, ERIK, Bokbindaremästare, Vänersborg	88	37
BODÉN, SVEN, Ingeniör, Vänersborg	1918	47
BORGLING, CARL, Häradsskrivare, Stockholm	1888	32
BOTHÉN, JOHN, Fastighetsägare, Vänersborg	75	26
BOTHÉN, CARL, Löjtnant, Sundsandvik	73	34
*BRAND, ERNST, Ingeniör, Hälsingborg	80	21
*BRAND, THURE, Handelsresande, Lidköping	82	06
*BROBECK, KARL, Kamrerare, Falun	86	19
*BROMAN, LASSE, Läroverksadjunkt, Skara	1906	23
BÜGLER, JOHN, Landskanslist, Vänersborg	04	31
BÄCKLUND, AXEL, Målaremästare, Vänersborg	1898	45
CEDERGREN, GÖSTA, Provinsialläkare, Umeå	1905	30
CEDERGREN, RAGNAR, Avdelningschef, Göteborg	07	30
CEDERGREN, STIG, Stadsombudsman, Gävle	11	30
*DAFGÅRD, AXEL, Köpman, Vänersborg	1891	21
DAFGÅRD, HARRY, Charkuterist, Vänersborg	1906	30
DAHLIN, ERIK, Frisörmästare, Vänersborg	1896	30
*DAHLLÖF, LEOPOLD, f. d. Häradsskrivare, Alingsås	62	06
*DALQUIST, GEORG, Grosshandlare, Alingsås	80	09
DAHLSTRÖM, PAUL, Lokförare, Hudiksvall	95	47
*DAHLSTRÖM, WERNER, Handlande, Karlsborg	91	15
DAHME, ALGOT, Tekniker, Vänersborg	1909	39
*DANELIUS, KARL, f. d. Förste provinsialläkare, Växjö	1869	23
DE BOURG, MATS, Rektor, Södertälje	84	30
*DINNETZ, FRITZ, Snickaremästare, Vänersborg	95	21
DINNETZ, GUSTAF, Hovmästare, Stockholm	86	32
DINNETZ, KNUT, Lagerförman, Stockholm	91	32
*DYMLING, RICHARD, Konsul, Stockholm	68	19
*EDLUND, ANDERS, f. d. Skofabriksarbetare, Vänersborg ..	70	15
EDLUND, AXEL, Handelsresande, Vara	94	28
EDLUND, BERTIL, Kansliskrivare, Nya Varvet	99	30
EDLUND, HARRY, Målaremästare, Vänersborg	1905	46
EK, HARALD, Kapten, Uddevalla	19	44

*EKBERG, HJALMAR, Civilingenjör, Stockholm	1872	1922
ELFMAN, NILS-OLOF, Läroverksadjunkt, Abrahamsberg	1919	44
ELMQVIST, FREDRIK, Lokförare, Vänersborg	03	42
ELOW, PER, Bankkamrer, Brålanda	06	30
ELOW, STIG, Ingeniör, Lidingö	12	30
ENGLUND, GUNNAR, Försäljningschef, Stocksund	13	42
ENGLUND, CLAES, Vänersborg	43	47
ENGLUND, NILS, Lasarettssunderläkare, Vänersborg	09	30
ENGLUND, NILS TURE, Studerande, Vänersborg	39	47
*ERICSSON, AXEL, f. d. Bagaremästare, Vänersborg	1880	19
*ERIKSSON, AXEL, Handlande, Vänersborg	89	21
ERICSSON, BROR, Bagaremästare, Vänersborg	1913	46
*ERIKSSON, ERNST W., Handlande, Vänersborg	1889	19
ERIKSSON, FILIP, Murare, Vänersborg	1912	46
ERICSSON, JOHN, Tandläkare, Vänersborg	08	43
*ERIKSSON, CARL, Boktryckare, Mjölby	1883	19
*ERIKSSON, LARS, f. d. Skolvaktmästare, Vänersborg	78	21
ERICSSON, NILS, Bagaremästare, Vänersborg	1907	46
ERICSSON, STIG, Handelsresande, Vänersborg	20	46
FAGERSTRÖM, AXEL, Bryggeriarbetare, Vänersborg	02	35
FALK, RAGNAR, Länsassessor, Vänersborg	1890	47
*FALK, SVEN, Redaktör, Stockholm	66	06
*FOCK, BROR, Sparbankskassör, Vänersborg. <i>Bisittare i Gil-</i> <i>lets styrelse</i>	88	07
FOGELSTRÖM, FOLKE, Överlärare, Barkarby	1901	40
*FRIBERG, KNUT, f. d. Apotekare, Storvik	1877	09
FRIEDLÄNDER, BIRGER, Handlande, Vänersborg	87	43
FRÖBERG, GÖSTA, Apotekare, Karlshamn	96	24
FRÖID, ARVID, Skofabriksarbetare, Vänersborg	97	41
GADDE, ELOF, Järnhandlare, Vänersborg	1911	30
GADDE, NILS OLOF, Järnhandlare, Vänersborg	15	34
GEMVIK, OLOF, Direktör, Uddevalla	17	46
*GILLBERG, EWALD, Handlande, Vänersborg	1889	08
GILLBLAD, GUNNAR, Reparatör, Göteborg	93	43
GLASSELL, LENNART, Boktryckare, Vänersborg	1910	46
*GRUNDBERG, HADAR, Godsägare, Askersund	1884	07
*GRUNDBERG, PER, Godsägare, Gräveby	79	07
GULLBRANTZ, GUNNAR, Godsägare, Lillebyn	96	36
GULLBRANTZ, HELGE, Murare, Vänersborg	1913	44
GULZ, THORSTEN, Avdelningschef, Kapten, Vänersborg	05	28
GUSTAFSSON, EDVARD, Studerande, Vänersborg	23	46
GUSTAFSSON, GÖSTA, Handelsbiträde, Uddevalla	11	47
GUSTAFSSON, HOLGER, Landskontorist, Vänersborg	11	38
GUSTAFSSON, PER ARNE, Sjökapten, Vänersborg	18	42

*GUSTAFSSON, PER EDWARD, Landskanslist, Vänersborg..	1893	1919
HAGBORG, ARNE, Handlande, Vänersborg	1908	30
*HAGBORG, WALTER, Handlande, Vänersborg	01	17
HALL, HELGE, Handlande, Vänersborg	1910	41
*HALLBERG, ANDERS, Riksbanksrevisor, Göteborg †	1882	06
*HALLBERG, BERTEL, Borgmästare, Linköping. <i>Gilletts förste älderman</i>	86	06
*HALLBERG, KURT, Drätselkontorist, Vänersborg. <i>Bisittare i Gilletts styrelse, Gilletts arkivarie</i>	93	16
*HALLONQVIST, KNUT, Handlande, Vänersborg	95	21
HALLONQVIST, UNO, Studerande, Vänersborg	1925	45
HALLQVIST, ERIK, Stationsmästare, Lilleskog	1893	30
HALLQVIST, TAGE, Studerande, Vänersborg	1926	45
HAMMARSTÖM, UNO, Kapten, Umeå. <i>ständig medlem</i>	1899	28
HANSSON, KNUT, Lagerföreståndare, Vänersborg	89	38
*HANSSON, MAGNUS, Direktör, Stockholm	72	07
*HANSSON, VICTOR, Begravningsentreprenör, Vänersborg..	78	23
HASSELBERG, GÖSTA, Fil. lic., Uppsala	1909	42
HASSELLUND, NILS, Lantmäteriasistent, Kinna	01	36
HEDBERG, AXEL, f. d. Vaktmästare, Vänersborg	1874	44
HEDÉN, ALLAN, Drätselbokhållare, Vänersborg	1907	34
HEGARDT, GUSTAF, 1:e Stadsläkare, Västervik †	03	28
HELLMAN, EINAR, Glasmästare, Vänersborg	06	29
HELLMAN, ERIK, Glasmästare, Vänersborg	1898	30
HELLSTRÖM, RAGNAR, Handlande, Vänersborg	1905	43
*HJORTH, GUNNAR, Taxeringsintendent, Vänersborg. <i>Gillie- skrivare</i>	02	23
JANSSON, ADOLV, Rådman, Vänersborg	81	30
JANSON, HOLGER, Socialvårdssyssloman, Partille	1912	35
JANSSON, OTTO, 1:ste Expeditionsvakt, Vänersborg	1885	38
JENNISCHE, BENGT, Lasarettssunderläkare, Vänersborg	1913	30
JERNQVIST, SVEN, Bankrevisor, Norrköping	1898	26
JOHANSSON, ARVID, Lokförare, Uddevalla	97	47
JOHANSSON, AXEL, f. d. Telegrafkommissarie, Kalmar	71	29
*JOHANSSON, AXEL, Förmän, Vänersborg	84	11
JOHANSSON, AXEL, Handelsföreståndare, Vänersborg	1903	30
JOHANSSON, BENGT, Köpman, Vänersborg	1896(15)	45
*JOHANSSON, EMIL, Handlande, Vänersborg	87	19
JOHANSSON, GUNNAR, Maskinmästare, Göteborg	83	47
*JOHANSSON, HARRY, Drätselkassör, Vänersborg †	96	19
JOHANSSON, HARRY, Frisörmästare, Vänersborg	99	30
JOHANSSON, HENRY, Handelsbiträde, Vänersborg	1903	28
JOHANSSON, HILMER, Bryggeriarbetare, Vänersborg	1891	42
*JOHANSON, HUGO, Konditor, Norrköping	92	20

JOHANSSON, HUGO, Riksbanksvaktmästare, Vänersborg ..	1900	1930
JOHANSSON, HUGO, Inspektör, Stockholm	08	44
JOHANSSON, KARL, Skofabriksarbetare, Vänersborg	1899	35
JOHANSSON, KARL G., Snickare, Vänersborg	97	28
JOHANSSON, KARL W., Reparatör, Vänersborg	1886	30
JOHANSSON, KJELL, Sjukvårdare, Vänersborg	1910	42
JOHANSSON, OSCAR, Övermaskinist, Mölndal	1885	44
JOHANSSON, OTTO, Hovmästare, Mellerud	88	25
*JOHANSSON, VIKTOR, f. d. Stationskarl, Vänersborg	80	22
JOHANSSON, ÅKE, Fotograf, Vänersborg	1908	34
JOHANSSON, HERMAN, f. d. Stationsinspektör, Göta	1871	27
JONSSON, ANDERS, Handlande, Vänersborg	1915	35
*JONSSON, EMIL, Handlande, Vänersborg	1877	06
JONSSON, ERIK, Studerande, Vänersborg	1924	46
JONSSON, HELGE, Handlande, Vänersborg	12	45
JONSSON, JOHAN, Intendent, Örebro	1882	45
JONSSON, OLOF, Studerande, Vänersborg	1923	45
*JONSSON, ROBERT, f. d. Sjökapten, Vänersborg	1877	12
*JONSSON, GUSTAF, Drätselkassör, Vänersborg	98	19
KAHNBERG, KNUT, Åkeriägare, Vänersborg	94	44
KALTOFEN, CHARLES, Advokat, Vänersborg	1911	39
CARLSSON, ALBERT, f. d. Handlande, Vänersborg	1878	35
CARLSSON, BENGT, Landskanslist, Vänersborg	1912	42
CARLSSON, BERTIL, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	44	47
CARLSSON, EINAR, Åkeriägare, Vänersborg	00	44
CARLSSON, ELOF, Disponent, Vänersborg, <i>ständig medlem</i> ..	04	30
CARLSSON, ERNST, Typograf, Göteborg	1896	40
*CARLSSON, GUNNAR, Fabrikör, Vänersborg	76	19
CARLSSON, GUNNAR, Kontorist, Vänersborg	1905	38
CARLSSON, JOHN V., f. d. Bokbindaremästare, Vänersborg	1867 (96)	43
CARLSSON, CARL, f. d. Trafikchef, Norrköping	73	29
*CARLSSON, CARL, f. d. Sanatorievaktmästare, Vänersborg	78	19
CARLSSON, CARL ANDERS, Disponent, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	97	32
*CARLSSON, CARL ERIK, f. d. Boktryckare, Vänersborg ..	85	08
CARLSSON, CARL-GUSTAF, Fabrikör, Vänersborg	1909	30
CARLSSON, CARL-OTTO, Studerande, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	39	47
CARLSSON, LENNART, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	44	47
CARLSSON, MELKER, 1:e Kontorsskrivare, Stockholm	14	45
KARLSON, VALTER, Handlande, Vänersborg	05	30
*CARLSTRÖM, NILS, Avdelningschef, Hälsingborg	1893	16
KLINGBERG, EMIL, Reparatör, Vänersborg	77	42
KRAFFT, FELIX, Smedmästare, Trollhättan	1902	30

CHRISTENSSON, CARL-OTTO, Inköpschef, Göteborg	1912	1933
CHRISTENSSON, PER, Glasmästare, Vänersborg	17	39
LAGERGREN, SVEN, Mekaniker, Vänersborg	14	34
*LARN, GILLIS, Apotekare, Göteborg	1884	14
*LARSON, AXEL, Handlande, Vänersborg	90	19
*LARSSON, BO, Verkmästare, Norrköping	1922	46
*LARSSON, ERNFRID, f. d. 1:e Postiljon, Vänersborg	1881	07
LARSSON, GUSTAF, Landskanslist, Vänersborg	92	30
LARSON, HILMER, Försäljningschef, Vänersborg	1892	42
LARSSON, HJALMAR, Civilingeniör, Vänersborg	1903	30
LARSSON, RAGNAR, Kontorist, Vänersborg	05	30
LAURELL, JOHNNY, Handlande, Vänersborg	08	46
*LIND, ERIK, Boktryckare, Vänersborg	1881	23
LIND, OLOV, Civilingeniör, Gävle	1920	45
LIND, SVEN, Försäljningschef, Vänersborg	13	40
LINDBERG, AXEL, Handelsbiträde, Vänersborg	12	42
LINDBERG, GEORG, Distriktschef, Malmö	1899	47
LINDEDAL, LUDWIG, f. d. Kamrerare, Storängen	69	31
*LINDEDAL, SIGURD, Bankkamrerare, Göteborg	82	06
*LINDGREN, JOHAN, Byggmästare, Vänersborg	80	14
*LINDGREN, KNUT, Byggmästare, Vänersborg	77	14
*LINDQVIST, GUSTAF, f. d. Las.-vaktmästare, Vänersborg †	74	20
LINDQVIST, HÅKAN, Kyrkoherde, Långared	1914	37
LINDQVIST, ROLF, Länsassessor, Karlstad	11	35
LINDQVIST, SVEN, Drätselkontorist, Vänersborg	10	35
LINDSTRÖM, ALLAN, 1:e Byråingeniör, Stockholm	08	30
LINDSTRÖM, HARALD, Boktryckare, Stockholm	1873	39
LJUNGGREN, ERIK, Handlande, Vänersborg	98	35
*LUNDBERG, ERNST, Kontorschef, Vänersborg	84	19
*LUNDBLAD, OLOF, f. d. Lasaretsöverläkare, Vänersborg ..	67	19
LUNDBLAD, OLOF, Godsägare, Bernshammar	1907	28
*LUNDBORG, ERIC, Handlande, Vänersborg	1888	07
LUNDBORG, EVERT, Handlande, Vänersborg	1921	42
LUNDBORG, STEN, Studerande, Vänersborg	25	42
*LUNDGREN, NILS, Överpostmästare, Stockholm	1889	19
*LUNDGREN, THOR, Postkontrollör, Västerås	83	19
*LUNDIN, GUSTAF, Byråingeniör, Stockholm	92	19
LUNDIN, IVAR, Frisörmästare, Vänersborg	94	30
LUNDIN, JOHN, Reparatör, Jönköping	99	30
LUNDIN, KNUT, Apotekare, Göteborg	98	26
LUNDIN, OTTO, Frisörmästare, Åmål	1901	39
*LUNDIN, WÄRNER, Byrådirektör, Stockholm	1890	19
MAGNI, GÖTE, Handlande, Vänersborg	1905	46
MAGNUSSON, CARL EDGAR, Direktör, Vänersborg	1892	44

MAGNUSSON, MAGNUS, Kapten, Stockholm	1892	1942
MALMSTRÖM, WILHELM, Köpman, Vänersborg	1901	44
*MILLING, AXEL, Banktjänsteman, Lilla Edet	1896	19
MILLING, GUSTAF, Handelsresande, Vänersborg	1902	33
MOGREN, FRITZ, Byggnadssnickare, Vänersborg	01	46
*NILSSON, DAVID, Lektor, Skara	1885	19
NILSSON, KNUT, Korrespondent, Göteborg	90	37
NILSSON, RAGNAR, Dekorator, Vänersborg	1908	41
*von NOLTING, OLOF, Disponent, Trollhättan	1877	19
*NORDÉN, ELOV, Stadskamrer, Uddevalla. <i>Gillet's krönike-skrivare</i>	1901	16
NORDFELDT, JOHN, Ingeniör, Falun	21	43
NORDFELDT, PER-OLOV, Studerande, Vänersborg	25	43
NORDFELDT, ÅKE, Konditor, Vänersborg	21	43
*NYBERG, OSKAR, Handlande, Göta †	1875	23
*NYBLOM, ERIK, Redaktör, Lidingö †	73	19
*NYSTRÖM, GEORG, f. d. Järnhandlare, Vänersborg	74	07
*NYSTRÖM, JOHN, Köpman, Göteborg	70	19
*NYSTRÖM, RICHARD, Handlande, Vänersborg	72	07
*OLLÉN, ERIK, Sparbanksdirektör, Vänersborg	85	19
OLLÉN, OLOF, Ingeniör, Vänersborg	82	24
OLSSON, ALBERT, Lasarettsvaktmästare, Vänersborg	89	44
OLSSON, EINAR, Kassör, Vänersborg	1900	42
OLSSON, GUSTAF ADOLF, Frisörmästare, Finspång	1897	44
OLSSON, CARL, Kontorist, Vänersborg	1902	34
OLSSON, KNUT, Förman, Uppsala	1893	45
*OLSSON, VERNER, Bankkamrer, Vänersborg	86	20
OSCAR, ALGOT, Köpman, Örebro	91	31
PETRÉ, ERNST, Redaktör, Vänersborg	97	24
*PETTERSSON, ALGOT, Chaufför, Vänersborg	89	09
*PETERSON, HARRY, Handelsföreståndare, Vänersborg. <i>Er-sättare i Gillets styrelse. Gillevärd</i>	1901	16
*PRÆSTO, OLE, Kapten, Halmstad	1875	23
*RAHM, HJALMAR, Bankkamrer, Borås	1900	20
RAHNE, KARL, Folkskollärare, Trollhättan	1883	35
REHMAN, MAX, Stadssekreterare, Vänersborg	91	46
REYNOLDS, ALDOR, Handlande, Vänersborg	88	31
ROLANDER, GUNNAR, Typograf, Vänersborg	1909	46
ROLANDER, CARL-HENRIC, Handlande, Vänersborg	21	46
ROSLIN, HENRY, Handlande, Vänersborg	06	31
ROSLIND, GUSTAF, Materialförvaltare, Vänersborg	07	41
RUTGERSSON, CHARLES, Förman, Vänersborg	03	43
*RYRBERG, KARL AUGUST, Överste, Stockholm, <i>ständig medlem</i> †	1874	19

RÖTTLE, HJALMAR C:SON, Direktör, Askersund, <i>ständig medlem</i>	1877	1930
SAHLIN, ANDERS, Bokbindaremästare, Vänersborg	81	36
SAHLIN, ERIK, Landsfogdeassistent, Gävle	1909	34
SAHLIN, STEN, Bokbindare, Vänersborg	13	36
SANDBERG, AXEL, Målaremästare, Vänersborg	1886	30
SANDBERG, NILS, Fil. lic., Göteborg	1911	34
*SANDBERG, WILHELM, f. d. Brevbärare, Vänersborg	1881	18
*af SANDEBERG, FREDRIK, Kammarherre, Moholm	84	07
*af SANDEBERG, WILLIAM, Major, Göteborg	74	06
SANDH, LARS-GUNNAR, Studerande, Uddevalla	1924	45
*SCHMIDT, OTTO, f. d. Sotaremästare, Lidköping	1864	19
SCHRÖDER, KARL GUSTAF, Provinsialläkare, Tanumshede	97	28
SELLSTRÖM, IVAR, Hotellägare, Lödöse	72	28
SJÖSTAD, RAGNAR, Elektrotekniker, Vänersborg	96	30
SJÖSTRÖM, GUSTAF, Bokhandelsmedhjälpare, Vänersborg..	1900	30
SJÖÖ, ANDERS (SVENSSON), Brevbärare, Vänersborg	14	42
SKOGH, PER, Målare, Vänersborg	08	44
SKÄRBERG, OSKAR, Kontorist, Trollhättan	1896	24
STENSTRÖM, LARS, Landskanslist, Vänersborg	1905	30
*STERNER, BRUNO, Frisörmästare, Vänersborg. <i>Bisittare i Gillets styrelse</i>	1887	08
STERNER, NILS, Farm. kand., Fränsta	1922	41
STERNER, SVEN-AXEL, Landskontorist, Vänersborg	23	47
STIGFELDT, WILHELM, Underinspektör, Göteborg	1885	47
STRÖM, HILDING, Direktör, Vänersborg	97	47
SUNDBORG, OLOF, Direktör, Stockholm	94	43
*SUNDELIUS, GOTTFRID, Handlande, Vänersborg	90	19
SUNDELIUS, KJELL, Fastighetsmäklare, Vänersborg	1908	30
SUNDELIUS, OSKAR, Poliskonstapel, Vänersborg	01	30
*SWEDBERG, CARL AUGUST, Direktör, Göteborg	1873	19
SVENSSON, ARNE, Montör, Vänersborg	1916	43
*SVENSSON, AXEL, Järnhandlare, Vänersborg	1883	15
SVENSSON, GUSTAF ADOLF, Handlande, Trollhättan	81	42
SVENSSON, GÖSTA, Ingeniör, Vänersborg	1912	42
SVENSSON, GÖSTA, Köpman, Vänersborg	09	36
SVENSSON, KNUT, Bruksbokhållare, Vargön	1889	26
SVENSSON, KNUT, Stadsförmän, Vänersborg	96	36
SVENSSON, LARS, Dövstumlärare, Vänersborg	1910	36
*SVENSSON, WERNER, Bankrevisor, Vänersborg	1887	07
SVÄRD, AXEL, Skofabriksarbetare, Vänersborg	96	44
SVÄRD, GUSTAF, Verkmästare, Stockholm	95	37
SVÄRD, TAGE, Avdelningschef, Linköping	1910	35
SVÄRD, YNGVE, Eldare, Vänersborg	16	42

von SYDOW, DANIEL, Kapten, Visby	1909	1930
*von SYDOW, FREDRIK, Advokat, Göteborg	1896	20
von SYDOW, GERHARD, Landsfogde, Göteborg	99	26
von SYDOW, CHRISTIAN, Direktör, Norrköping	99	45
SÄFSTRÖM, PER-OLOF, Studerande, Vänersborg	1924	42
TAUBE, EDVARD, Greve, Förvaltare, Vänersborg	16	46
TAUBE, FREDRIK, Greve, Kapten, Karlskrona	09	35
*THERNQUIST, ANTON, Handelsträdgårdsmästare, Väners- borg. <i>Gillets andre ålderman</i>	1874	08
THERNQUIST, OLE, Trädgårdsmästare Vänersborg	1911	30
*THERNQUIST, TUVE, Textilingeniör, Borås	1899	19
THIMGREN, HUGO, Apotekare, Sunne	1901	28
THOMSON, YNGVE, Banktjänsteman, Vänersborg	1898	28
THUNBERG, HJALMAR, Skofabriksarbetare, Vänersborg ..	1906	42
TIBBLIN, HUGO, Konditor, Vänersborg	1897	34
THORSTENSSON, CARL, Stationsinspektör, Vänersborg †..	82(07)	43
TRÄDEGÅRD, ERIC, Handelsträdgårdsmästare, Vänersborg..	99	43
*TULLBERG, INGE, Tjänsteman, Stockholm, <i>ständig medlem</i>	1905	18
TUNQVIST, TORSTEN, Gymnastikdirektör, Karlstad	07	29
TÖSSBERG, ERIK, Slöjdlärare, Vänersborg	1880	29
WAHLQVIST, ÅKE, Polisöverkonstapel, Vänersborg	1904	41
*WALLIN, GUNNAR, Ingeniör, Ängelholm, <i>ständig medlem</i> ..	1889	08
WALLIN, JONAS, f. d. Rådman, Vänersborg	1858	37
*WALLSTRÖM, ERNST, Posttjänsteman, Göteborg	92	16
WALLSTRÖM, HJALMAR, Smörjare, Vänersborg	88	44
WALLSTRÖM, JOHNNY, Bruksbokhållare, Vargön	94	44
WALLSTRÖM, WIKTOR, f. d. Posttjänsteman, Kil	82	44
WEINSTOCK, ERLING, Kassör, Göteborg	1916	42
WEINSTOCK, WILLIAM, Redaktör, Strängnäs	08	42
WELANDER, GUSTAF, Banktjänsteman, Vänersborg	1891	26
WENNBERG, LARS, Studerande, Vänersborg	1931	46
*WENNERGREN, ANDERS, f. d. Boktryckare, Vänersborg ..	1875	08
WERNER, ERIK, f. d. Boktryckare, Vänersborg	81	34
WERNER, OLOV, Handelsföreståndare, Vänersborg	1909	32
WEST, JOHN, Läroverksadjunkt, Göteborg	1892	30
WESTERBERG, BERNHARD, Verkmästare, Vänersborg	79	37
WESTERLUND, EINAR, Exekutor, Vänersborg	1913	46
WESTERLUND, KARL-ERIK, Stabsredaktör, Stockholm	10	49
WESTERLUND, SVEN, Landskontorist, Vänersborg	12	38
WESTHALL, BO, Rådman, Vänersborg	05	34
WESTHALL, CURT, Länsassessor, Halmstad	08	36
WETTERLUNDH, SUNE, Länsassessor, Addis Abeba	04	28

*WIBOM, TOR, Major, Stockholm	1885	1906
WIJSTRÖM, ERNST, Tygförvaltare, Karlsborg	89	37
WIKSTRÖM, FOLKE, Dövstumlärare, Vänersborg	89	26
WIKSTRÖM, HELGE, Kapten, Jönköping	94	28
WIKSTRÖM, CARL-HELGE, Ekon. stud., Vänersborg	1923	46
VICTORIN, OLOF, Kontrollör, Vänersborg	08	35
WILHELMSSON, CARL, Gasverksarbetare, Vänersborg	1889	35
*WOLGAST, KURT, Direktör, Hälsingborg	93	19
WREDBERG, BIRGER, Frisörmästare, Vänersborg	96	43
ÅKERSTRÖM, GUNNAR, Boktryckare, Skövde	92	26
ÅKESSON, NILS ERIK, Fänrik, Borås	1922	46
ÅSTRÖM, FJALAR, Ombudsman, Vänersborg	1893	33
ÅSTRÖM, HELGE, Poliskommissarie, Vänersborg	1902	42

* = innehavare av gillet 25-årstecken.

Antal medlemmar: 387.

Styrelsen är tacksam för uppgift å personer, som böra kallas till medlemmar av gillet. Dylika uppgifter samt meddelanden om adressförändringar torde benäget insändas till gillet kassafogde, som tillhandahåller blanketter för inträdesanmälningar.

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE 1948.

Styrelse.

HALLBERG, BERTEL, Borgmästare, Förste ålderman 1942.

THERNQUIST, ANTON, Handelsträdgårdsmästare, Andre ålderman 1944 (1925).

HJORTH, GUNNAR, Taxeringsintendent, Gilleskrivare 1944 (1933).

ANDERSON, PRIMUS, Bankkassör, Kassafogde 1944.

FOCK, BROR, Sparbankskassör, Bisittare 1936.

STERNER, BRUNO, Frisörmästare, Bisittare 1942.

HALLBERG, KURT, Drätselkontorist, Bisittare 1944.

PETERSON, HARRY, Handelsföreståndare, Ersättare 1944.

KARLSON, VALTER, Handlande, Ersättare 1944.

Beredningsnämnd.

GILLESKRIVAREN.

WIKSTRÖM, FOLKE, Dövstumlärare.

HALLBERG, KURT, Drätselkontorist, Arkivarie.

ANDERSON, PRIMUS, Bankkassör.

PETERSON, HARRY, Handelsföreståndare. Gillevärd.

NORDÉN, ELOV, Stadskamrerare.

GUSTAFSSON, PER EDWARD, Landskanslist.

Årsskriftsnämnd.

HALLBERG, BERTEL, Borgmästare.

WIKSTRÖM, FOLKE, Dövstumlärare.

NORDÉN, ELOV, Stadskamrerare.

HJORTH, GUNNAR, Taxeringsintendent.

HALLBERG, KURT, Drätselkontorist.

Krönikeskrivare

NORDÉN, ELOV, Stadskamrerare.

Räkenskapsgranskare.

CARLSSON, CARL ERIK, f. d. Boktryckare.

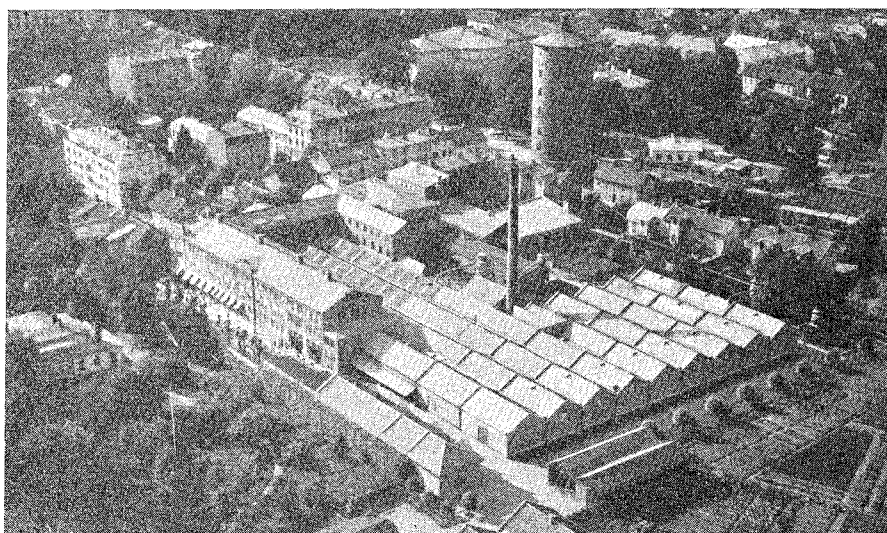
GULZ, THORSTEN, Avdelningschef.

LUNDBORG, ERIC, Handlande, Ersättare.

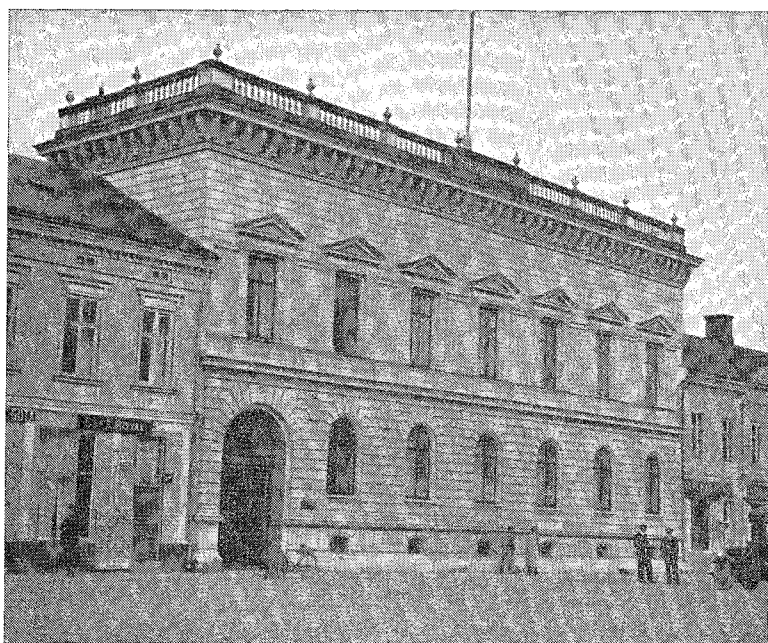

AKTIEBOLAGET
A. F. CARLSSONS SKOFABRIK
VÄNERSBORG

GRUNDLAGD

ÅR 1860

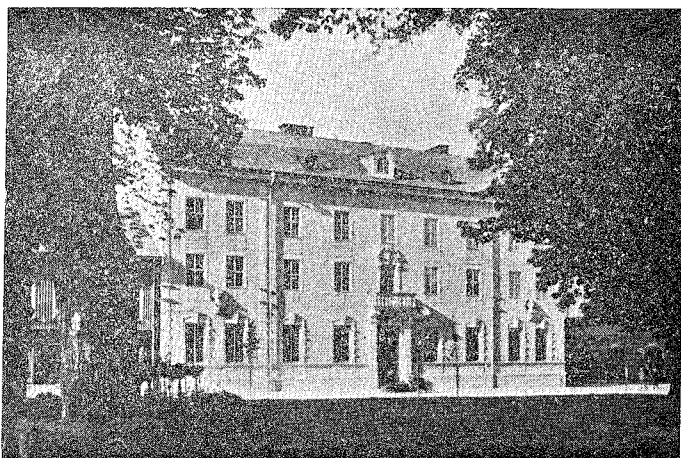
SPARBANKEN I VÄNERSBORG

GRUNDAD ÅR 1822

===== En av =====
landets äldsta sparbanker

Insatta medel omkring ..... Kr. 33.000.000:—

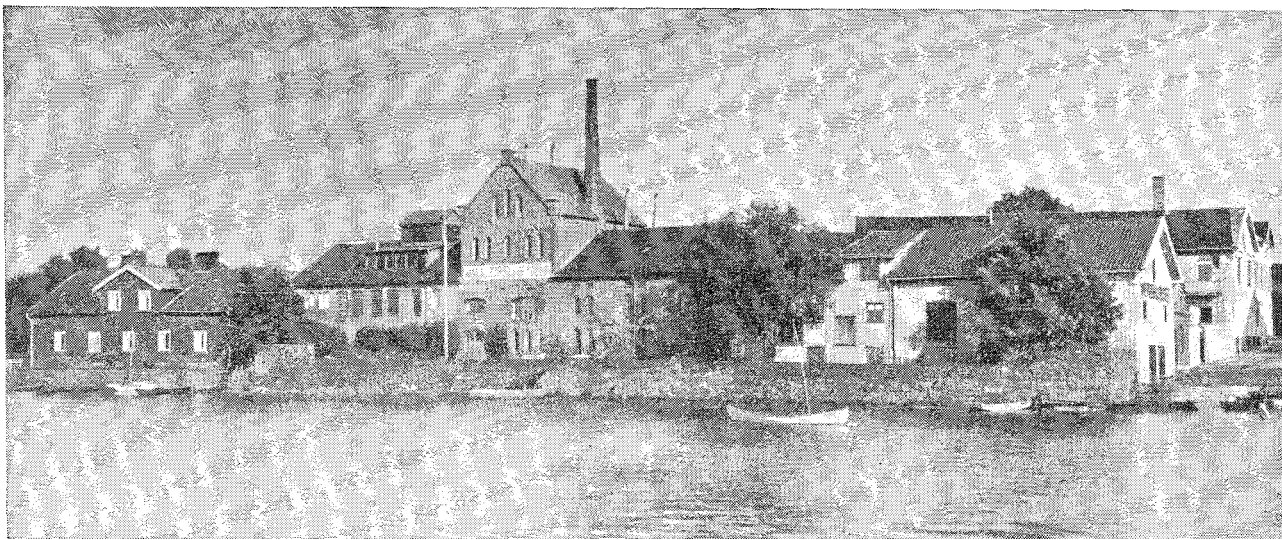
Reserverade medel omkring „ 1.500.000:—

SVENSKA HANDELSBANKEN

*En ortens bank för ortens behov
men genom sina 300 kontor
dessutom i värdefull kontakt
med hela landets näringsliv*

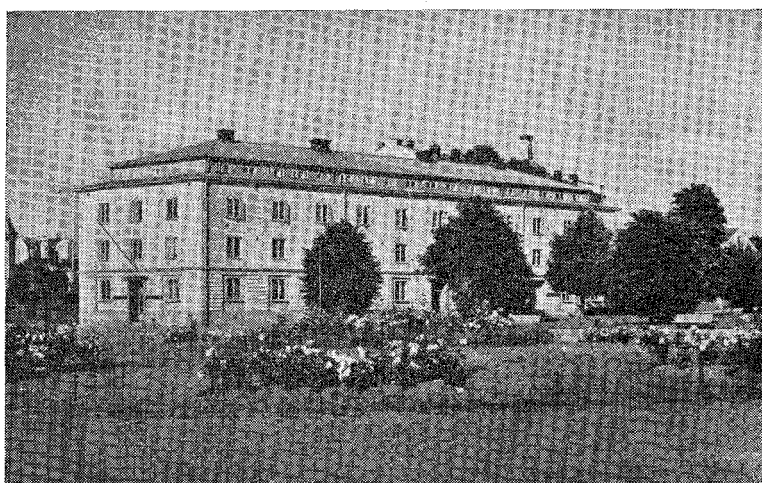
VÄNERSBORGS BRYGGERI

Grundlagt 1852

Ägare: AB. Pripp & Lyckholm, Göteborg

Tillverkning: Alla slags malt- och läskedrycker

KIRUDDS AKTIEBOLAG

ETABL. 1917

VÄNERSBORG

Tel. 863, 864 Växel.

TILLVERKAR:

*Damkappor, Dräkter,
Blazer och Pälsar*

Byxor

och

Kjolar

med förstklassig
stil och passform

just så som Ni

önskar dem

tillverkas av:

AB
Sven
KONFEKTION
VÄNERSBORG

*Säljas i ledande Dam- och
Herrkonfektionsaffärer*

TENGGRENSTORPS TEGELBRUK

---

*TAKTEGEL, MURTEGEL,
MÅNGHÅLSTEGEL
OCH DRÄNERINGSRÖR*

*SLÄPVAGNAR, CAMPINGVAGNAR
OCH
KASSASKÅP*

WULF & C:o AKTIEBOLAG

VÄNERSBORG

TEL. 1251 VÄXEL

A.-B. Nabbensbergs Tegelbruk

Vänersborg

Tel. 5

MÅNGHÅLSTEGEL

Volymvikter 1.0 — 1.2

Hög värmeisolering

Hög tryckhållfasthet